

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

30 1994 2024 RS RS

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost dela poslovanja Občine Ajdovščina

2024

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost dela poslovanja Občine Ajdovščina

Številka: 324-8/2023-19

Ljubljana, 2. oktobra 2024

Povzetek

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost dela poslovanja **Občine Ajdovščina** v letu 2022. Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja Občine Ajdovščina v letu 2022 v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna občine ter izvrševanje proračuna občine, prodaje nepremičnega premoženja in oddaje prostorov v najem, javna naročila pri investicijskih odhodkih, tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam, zadolževanje ter druga področja poslovanja (določitev pristojnosti krajevnih skupnosti ter oddaja storitev upravljanja in vzdrževanja nepremičnega premoženja).

Računsko sodišče je o pravilnosti dela poslovanja Občine Ajdovščina v letu 2022 izreklo **mnenje s pridržkom**, ker občina ni poslovala v skladu s predpisi ter pogodbenimi določili, v naslednjih primerih:

- obrazložitve proračuna občine za leto 2022 in poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za leto 2022 nista popolna; mesečno ni načrtovala likvidnosti proračuna; župan pri sklicu seje občinskega sveta na dnevni red ni uvrstil obravnave Poročila o polletni realizaciji proračuna Občine Ajdovščina za leto 2022;
- evidenca nepremičnega premoženja in načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine za leto 2022 nista popolna; občina je prodala zemljišča v skupni vrednosti 651.530 EUR, ne da bi jih vključila v veljavni načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem za leto 2022; pred sklenitvijo prodajne pogodbe od najugodnejšega dražitelja ni pridobila pisne izjave, da ni povezana oseba; v 2 primerih prodaje nepremičnega premoženja, 6 primerih oddaje prostorov v najem in 6 primerih oddaje prostorov v brezplačno uporabo ni imenovala skrbnika pravnega posla oziroma ga ni določila v pogodbi; v 1 primeru je pri določitvi najemnine upoštevala cenitev, ki je bila na dan sklenitve pravnega posla starejša od 12 mesecev; v 1 primeru pred sklenitvijo pravnega posla ni opravila cenitve vrednosti premoženja, ki ga je oddajala v najem, višina najemnine pa je v enem letu izkustveno presegla 10.000 EUR; sklenila je neposredni pogodbi o oddaji nepremičnine v najem in o brezplačni uporabi prostora, čeprav za to niso bili izpolnjeni pogoji; z najemnikom je sklenila aneks k pogodbi, ne da bi izvedla nov postopek za oddajo premoženja v najem; v 1 primeru pred sklenitvijo neposredne pogodbe za oddajo stvarnega premoženja v najem, ni objavila namere o oddaji stvarnega premoženja v najem in v 6 primerih pred sklenitvijo neposredne pogodbe o brezplačni uporabi ni objavila namere o oddaji stvarnega premoženja v brezplačno uporabo; 26 pravnoposlovnim uporabnikom stvarnega premoženja v letu 2022 ni zaračunala uporabnine za občasno uporabo prostorov Dvorane prve slovenske

vlade v skupnem znesku 8.560 EUR; ni zagotavljala popolnega in pravočasnega pobiranja prejemkov proračuna iz svoje pristojnosti ter izločanja teh prejemkov v proračun;

- v 3 primerih je v razpisni dokumentaciji navedla določilo, ki omejuje konkurenco med ponudniki; pred spremembo pogodbe ni preverila in utemeljila upravičenosti zvišanja cen; v 3 primerih je aneks k pogodbi sklenila po opravljenih delih; po sklenitvi aneksa k pogodbi, s katerim se je povečala pogodbeni vrednost, ni pridobila ustreznega dodatka k zavarovanju za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti; za podaljšanje pogodbenega roka za dokončanje del z izvajalcem ni podpisala aneksa k pogodbi; v 2 primerih pred uvrstitvijo projekta v načrt razvojnih programov ni pripravila dokumenta identifikacije investicijskega projekta oziroma poenostavljene investicijske dokumentacije; računu, ki ga je občina plačala, ni bilo priloženo poročilo z dokazili o opravljenih aktivnostih;
- predsednica komisije ni podpisala izjave o interesni povezanosti; v objavi javnih razpisov na področju kulture, za sofinanciranje prireditev in za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah ni določila načina uporabe meril oziroma kriterijev, v objavi javnega razpisa za sofinanciranje prireditev pa tudi načina določitve deleža, ki ga prejme posamezen prejemnik; 2 prejemnikoma je dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 20.700 EUR brez izvedenega javnega razpisa oziroma javnega poziva; v objavi javnega razpisa za sofinanciranje prireditev ni navedla vseh obveznih sestavin; ni izkazala, da so bila sredstva splošne proračunske rezervacije v skupnem znesku 70.420 EUR uporabljena za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva, ali za namene, za katere se med letom izkaže, da sredstva niso zagotovljena v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati; 46 prejemnikom je dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 70.420 EUR, ne da bi z njimi sklenila pogodbe o dodelitvi sredstev; na svetovni spleti ni posredovala vseh dokumentov iz javnega razpisa za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah ter javno dostopnih informacij javnega značaja iz 8 pogodb o sofinanciranju oziroma dodelitvi javnih sredstev brez razpisa, sklenjenih v letu 2022;
- ni v celoti izvajala nadzora nad zadolževanjem pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine; od javnega podjetja in javnega sklada, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je, ni pridobila podatkov o stanju zadolženosti na dan 31. 12. 2022;
- ni sprejela odloka, s katerim bi določila način izvajanja nalog, ki jih je prenesla na krajevne skupnosti ter odloka, s katerim bi določila kriterije in merila za financiranje nalog in delovanje krajevnih skupnosti; javnega naročila za upravljanje nepremičnega premoženja ni oddala po predpisanem postopku.

Računsko sodišče je Občini Ajdovščina podalo **priporočila** za izboljšanje poslovanja, ni pa zahtevalo predložitve odzivnega poročila, saj je občina med revizijskim postopkom, kjer je bilo mogoče, sprejela ustrezne popravljalne ukrepe za odpravo razkritih nepravilnosti oziroma ukrepe, ki bodo zmanjšali možnost nastajanja istovrstnih nepravilnosti v prihodnje.

Kazalo

1. Uvod	8
1.1 Opredelitev revizije	8
1.2 Predstavitev občine	8
1.2.1 Temeljni podatki o organizaciji in poslovanju	8
1.2.2 Podatki iz zaključnega računa proračuna občine	9
1.2.3 Informacije o sprejetem in realiziranem proračunu občine	10
1.2.4 Odgovorna oseba	10
1.3 Revizijski pristop	11
2. Ugotovitve	12
2.1 Priprava proračuna in zaključnega računa proračuna občine ter izvrševanje proračuna občine	12
2.1.1 Sestava in obrazložitve proračuna in zaključnega računa proračuna občine	12
2.1.2 Načrtovanje likvidnosti proračuna	13
2.1.3 Poročanje o izvrševanju proračuna občine v prvem polletju	14
2.2 Prodaje nepremičnega premoženja in oddaje prostorov v najem	15
2.2.1 Evidenca nepremičnega premoženja	15
2.2.2 Prodaje nepremičnega premoženja	15
2.2.2.1 Načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem	15
2.2.2.2 Vključenost v načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem	16
2.2.2.3 Izjava o interesni nepovezanosti	18
2.2.2.4 Skrbnik pravnega posla	18
2.2.3 Oddaje prostorov v najem	19
2.2.3.1 Oddaja prostorov za opravljanje proizvodne in skladiščne dejavnosti	19
2.2.3.2 Oddaja prostorov za opravljanje skladiščne dejavnosti	20
2.2.3.3 Objava namere o oddaji stvarnega premoženja v najem in brezplačno uporabo	21
2.2.3.4 Pogoji za oddajo v brezplačno uporabo	21
2.2.3.5 Skrbnik pravnega posla	22
2.2.3.6 Oddaja prostorov v občasno uporabo	23
2.2.3.7 Prihodki od uporabnin, ki jih zaračunavajo javni zavodi	25
2.3 Javna naročila pri investicijskih odhodkih	26
2.3.2 Izvedba del na pokopališču v Črničah	28
2.3.3 Izgradnja komunalne infrastrukture in krožnega križišča za poslovno cono Ajdovščina	28

2.3.4	Sanacija ceste Žablje–Vrtovče	30
2.3.5	Vzpostavitev tematske poti suhozidja in terasirane krajine	31
2.3.6	Sofinanciranje projekta Regionalne razvojne agencije Severne Primorske	31
2.3.7	Dokončanje komunalne infrastrukture v Lokavcu	31
2.4	Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	32
2.4.1	Tekoči transferi na področju športa	32
2.4.2	Tekoči transferi na področju kulture	32
2.4.3	Tekoči transferi na področju pridelave	34
2.4.4	Tekoči transferi na področju zaposlitev v nevladnih organizacijah	35
2.4.6	Dodelitev sredstev splošne proračunske rezervacije	36
2.4.7	Posredovanje informacij javnega značaja na svetovni splet	37
2.4.8	Izkazovanje tekočih transferov	38
2.5	Zadolževanje	39
2.5.1	Zadolževanje, odplačilo obveznosti in izdaja poroštev občine	39
2.5.2	Zadolževanje pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine	42
2.5.3	Poročanje o zadolžitvi	43
2.5.4	Primerjava stanja dolga	44
2.6	Druga področja poslovanja	45
2.6.1	Določitev pristojnosti krajevnih skupnosti	45
2.6.2	Oddaja storitev upravljanja in vzdrževanja nepremičnega premoženja	46
3.	Mnenje	47
4.	Priporočila	50

1. Uvod

Revizijo pravilnosti dela poslovanja Občine Ajdovščina (v nadaljevanju: občina) v letu 2022 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 10. 10. 2023.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja občine. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Opredelitev revizije

Predmet revizije je pravilnost dela poslovanja občine v letu 2022. Obdobje, za katero smo preverili pravilnost dela poslovanja občine, je leto 2022.

Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti dela poslovanja občine v letu 2022.

Kjer smo pri revidiranju pravilnosti dela poslovanja občine ugotovili nesmotrno ravnanje ali napake pri izkazovanju prihodkov in odhodkov, smo to predstavili v poročilu, vendar ni vplivalo na izrek mnenja.

Podlago za revidiranje sta predstavljala proračun in zaključni račun proračuna občine za leto 2022.

1.2 Predstavitev občine

1.2.1 Temeljni podatki o organizaciji in poslovanju

Podatke o velikosti in organih občine prikazuje Tabela 1.

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 324-8/2023/2.

⁴ Uradni list RS, št. 122/22.

Tabela 1 Podatki o velikosti in organih občine

Število prebivalcev s stalnim prebivališčem ¹⁾	19.560
Ustanovitev	1994
Organi občine na dan 31. 12. 2022:	
• župan	poklicno opravljanje funkcije
• podžupan ²⁾	3 (nepoklicno opravljanje funkcije) ³⁾
• občinski svet	26 članov
• nadzorni odbor	5 članov

Opomba: ¹⁾ Statistični urad Republike Slovenije, SI-Stat podatkovni portal:
[URL: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/05V1006S.px/table/tableViewLayout2/>],
stanje na dan 1. 1. 2023; 28. 5. 2024.

²⁾ Podžupan v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi (v nadaljevanju: ZLS; Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) ni organ občine, a zaradi popolnosti predstavitve občine navajamo tudi ta podatek.

³⁾ Do 8. 12. 2022 imenovana 2 podžupana, od 9. 12. 2022 pa imenovani 3 podžupani.

Na dan 31. 12. 2022 je občina imela 28 krajevnih skupnosti, ki so pravne osebe javnega prava. Bila je ustanoviteljica 9 javnih zavodov, 1 javnega sklada in 1 gospodarske družbe ter soustanoviteljica 6 javnih zavodov in 2 javnih podjetij.

1.2.2 Podatki iz zaključnega računa proračuna občine

Podatke o prihodkih in odhodkih v bilanci prihodkov in odhodkov (v nadaljevanju: BPO) ter dolgu občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine za leto 2022 in primerjavo z letom 2021 prikazuje Tabela 2.

Tabela 2 Prihodki in odhodki v BPO ter dolg občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine v letih 2022 in 2021

Postavka	Leto 2022 v EUR	Leto 2021 v EUR	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)/(3)*100
Prihodki v BPO	45.980.291	22.997.428	200
Odhodki v BPO	29.715.595	21.893.686	136
Presežek prihodkov nad odhodki	16.264.697 ¹⁾	1.103.741 ¹⁾	/
Dolg občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na dan 31. 12.	998.922	14.215.527	7

Opomba: ¹⁾ Znesek se zaradi zaokroževanja razlikuje za 1 EUR.

Vir: Zaključni račun proračuna Občine Ajdovščina za leto 2021⁵, Zaključni račun proračuna Občine Ajdovščina za leto 2022⁶ (v nadaljevanju: zaključni račun proračuna občine za leto 2022), podatki občine in podatki Ministrstva za finance.

1.2.3 Informacije o sprejetem in realiziranem proračunu občine

Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih za leto 2022 prikazuje Tabela 3.

Tabela 3 Proračunski dokumenti za leto 2022

Dokument	Sprejeto	Objavljeno v Uradnem listu RS, št.
Odlok o proračunu Občine Ajdovščine za leto 2022 ¹⁾	16. 12. 2021	196/21
Odlok o rebalansu proračuna Občine Ajdovščina za leto 2022	28. 6. 2022	89/22
Zaključni račun proračuna občine za leto 2022	13. 4. 2023	48/23

Opomba: ¹⁾ V nadaljevanju: odlok o proračunu občine za leto 2022.

1.2.4 Odgovorna oseba

Za pravilnost poslovanja občine je odgovoren župan. Ta odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba občine Tadej Beočanin, župan občine.

⁵ Uradni list RS, št. 60/22.

⁶ Uradni list RS, št. 48/23.

1.3 Revizijski pristop

Da bi izrekli mnenje o pravilnosti dela poslovanja občine v letu 2022, smo preverili skladnost poslovanja s predpisi na 6 podsegmentih:

- priprava proračuna in zaključnega računa proračuna občine ter izvrševanje proračuna občine;
- prodaja nepremičnega premoženja in oddaja prostorov v najem;
- javna naročila pri investicijskih odhodkih;
- tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam;
- zadolževanje ter
- druga področja poslovanja (določitev pristojnosti krajevnih skupnosti ter oddaja storitev upravljanja in vzdrževanja nepremičnega premoženja).

Zagotovila za izrek mnenja smo pridobili s pregledovanjem in analiziranjem dokumentacije in s podrobnim preizkušanjem podatkov.

Preveritve smo izvedli na nestatistično določenem vzorcu vplačil in izplačil ter poslovnih dogodkov. V vzorec so bili vključeni izvedeni postopki in poslovni dogodki, ki so se začeli v letu 2022, ter tudi izvedeni postopki in poslovni dogodki, ki so se začeli pred letom, na katero se nanaša revizija, a so vplivali na poslovanje občine v letu 2022. Pri preizkušanju posameznih zneskov je bilo vplačilo oziroma izplačilo obravnavano kot zadnje dejanje v zaporedju med seboj povezanih dejanj. Če je bilo v zaporedju dejanj, ki se je končalo s preizkušenim vplačilom oziroma izplačilom, kakšno dejanje v nasprotju s predpisi, smo preizkušeno vplačilo oziroma izplačilo šteli za nepravilno.

2. Ugotovitve

2.1 Priprava proračuna in zaključnega računa proračuna občine ter izvrševanje proračuna občine

2.1.1 Sestava in obrazložitve proračuna in zaključnega računa proračuna občine

Proračun je v skladu z 10. členom Zakona o javnih financah⁷ (v nadaljevanju: ZJF) sestavljen iz splošnega in posebnega dela ter načrta razvojnih programov (v nadaljevanju: NRP). Splošni del proračuna sestavljajo skupna BPO, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja, posebni del proračuna pa finančni načrti neposrednih uporabnikov. V NRP se izkazujejo načrtovani izdatki proračuna za investicije in državne pomoči v prihodnjih 4 letih.

Pri sestavi zaključnega računa proračuna občine se upošteva členitev, ki je predpisana za sestavo proračuna. Po določilih 96. člena ZJF zaključni račun proračuna vključuje tudi obrazložitev zaključnega računa. Podrobneje vsebino in strukturo zaključnega računa proračuna občine predpisuje Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna⁸ (v nadaljevanju: navodilo o pripravi zaključnega računa proračuna).

2.1.1.a V skladu s 1. točko drugega odstavka 13. člena ZJF župan predloži občinskemu svetu predlog proračuna z obrazložitvami. V skladu z drugim odstavkom 16. člena ZJF mora obrazložitev predloga finančnega načrta neposrednega uporabnika med drugim vsebovati predstavitev ciljev, strategij ter programov na posameznem področju, usklajenost ciljev, strategij in programov z dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja in proračunskim memorandumom, izhodišča in kazalce, na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev, ter poročilo o doseženih ciljih in rezultatih strategij in programov s področja neposrednega uporabnika za obdobje prvega polletja tekočega leta. V 41. členu Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti⁹ pa je določeno, da mora obrazložitev predloga finančnega načrta med drugim vsebovati tudi povzetek ciljev iz dokumentov razvojnega načrtovanja in glavnih programov ter podprogramov na posameznem področju proračunske porabe, fizične, finančne in opisne kazalnike, s katerimi se merijo zastavljeni cilji, ter izhodišča in kazalnike, na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev.

⁷ Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US.

⁸ Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10.

⁹ Uradni list RS, št. 44/07 in 54/10. Uredba se uporablja za pripravo proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti tudi po uveljavitvi Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18) – drugi odstavek 45. člena te uredbe.

Obrazložitve proračuna občine za leto 2022 niso popolne, saj ne vsebujejo predstavitev ciljev, strategij ter programov na posameznem področju, usklajenosti ciljev, strategij in programov z dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja in proračunskim memorandumom, izhodišč in kazalcev, na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev, poročila o doseženih ciljih in rezultatih strategij in programov s področja neposrednega uporabnika za obdobje prvega polletja tekočega leta, povzetka ciljev iz dokumentov razvojnega načrtovanja in glavnih programov ter podprogramov na posameznem področju proračunske porabe, fizičnih, finančnih in opisnih kazalnikov, s katerimi se merijo zastavljeni cilji, kar je v neskladju z drugim odstavkom 16. člena ZJF in 41. členom Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti.

2.1.1.b Navodilo o pripravi zaključnega računa proračuna v prvem odstavku 10. člena določa, da mora poročilo o doseženih ciljih in rezultatih med drugim vsebovati tudi oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva fizične, finančne in opisne kazalce (indikatorje), določene v obrazložitvi predloga finančnega načrta neposrednega uporabnika (programa dela), nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela, oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let, oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja neposrednega uporabnika glede na predpisane standarde in merila, kot so jih določila pristojna ministrstva ali drugi državni organi oziroma župan, ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kakovosti poslovanja neposrednega uporabnika in oceno učinkov poslovanja neposrednega uporabnika na druga področja.

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za leto 2022 sicer vsebuje oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, vendar pa je obrazložitev ocene uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev vsebinsko pomanjkljiva, saj občina ni določila fizičnih, finančnih in opisnih kazalcev, s katerimi se merijo zastavljeni cilji, drugih predpisanih vsebin iz prejšnjega odstavka pa poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za leto 2022 ne vsebuje, kar je v neskladju s prvim odstavkom 10. člena navodila o pripravi zaključnega računa proračuna.

2.1.2 Načrtovanje likvidnosti proračuna

V prvem odstavku 37. člena ZJF je določeno, da občina načrtuje likvidnost proračuna z napovedjo denarnega toka proračuna na podlagi mesečnih načrtov za izvrševanje proračuna.

2.1.2.a Občina v letu 2022 ni mesečno načrtovala likvidnosti proračuna, kar je v neskladju s prvim odstavkom 37. člena ZJF.

Ukrepi občine

Občina je 1. 4. 2024 pripravila načrt likvidnosti za april 2024.

2.1.3 Poročanje o izvrševanju proračuna občine v prvem polletju

V prvem odstavku 63. člena ZJF je bilo med drugim določeno, da župan v juliju¹⁰ poroča občinskemu svetu o izvrševanju proračuna občine v prvem polletju tekočega leta, določena pa je tudi vsebina poročila. V drugem odstavku 35. člena ZLS je med drugim določeno, da župan sklicuje seje občinskega sveta, v tretjem odstavku istega člena pa, da mora dati župan na dnevni red predlagane točke.

2.1.3.a Župan je 27. 7. 2022 občinskemu svetu posredoval Poročilo o polletni realizaciji proračuna Občine Ajdovščina za leto 2022, občinski svet pa ga ni obravnaval na seji občinskega sveta, saj župan pri sklicu seje občinskega sveta obravnave poročila ni uvrstil na dnevni red. Določilo 63. člena ZJF o poročanju župana občinskemu svetu po našem mnenju vključuje tudi umestitev in obravnavo poročila na seji občinskega sveta, zato je bila zahteva iz 63. člena ZJF s posredovanjem poročila občinskim svetnikom le delno izpolnjena.

2.1.4 Prerazporejanje proračunskih sredstev

Po določilih prvega odstavka 38. člena ZJF proračunskih sredstev ni mogoče prerazporejati, razen pod pogoji in na način, ki jih določa odlok, s katerim se sprejme občinski proračun, upošteva je strukturo predloga proračuna.

2.1.4.a Odlok o proračunu občine za leto 2022 v 5. členu med drugim določa, da je osnova za prerazporejanje pravic porabe zadnji sprejeti proračun, sprememba proračuna ali rebalans proračuna. O prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna za finančni načrt občinske uprave, župana, občinskega sveta, nadzornega odbora in medobčinske uprave, na predlog neposrednega uporabnika občinske uprave odloča župan, pri čemer se prerazporeditve lahko opravijo v okviru proračunskega uporabnika. Odlok o proračunu občine za leto 2022 je tako županu v okviru proračunskega uporabnika omogočal neomejeno prerazporejanje proračunskih sredstev med področji proračunske porabe, glavnimi programi, podprogrami, proračunskimi postavkami in konti.

Ocenjujemo, da so pooblastila za prerazporejanje proračunskih sredstev, dana županu, preširoka in spreminjajo razmerja med organi občine, predvidena s predpisi, ki določajo, da je župan predlagatelj in izvrševalec proračuna, proračun pa sprejme občinski svet.

¹⁰ Od uveljavitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 76/23), to je od 27. 7. 2023 naprej, župan občinskemu svetu poroča v avgustu.

2.2 Prodaje nepremičnega premoženja in oddaje prostorov v najem

2.2.1 Evidenca nepremičnega premoženja

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti¹¹ (v nadaljevanju: ZSPDSLS-1) v prvem odstavku 87. člena določa, da samoupravne lokalne skupnosti vzpostavijo evidence nepremičnega premoženja v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti. Po določilih četrtega odstavka istega člena evidenca nepremičnega premoženja vsebuje podatke o parcelni številki in šifri katastrske občine, številki stavbe in številki dela stavbe s šifro katastrske občine, lastniku, upravljavcu, lastniškem deležu, zaznambi javnega dobra, stvarnih pravicah, površini parcele, površini dela stavbe, naslovu stavbe ali dela stavbe in vrsti rabe dela stavbe.

2.2.1.a Občina je v obdobju, na katero se nanaša revizija, vodila evidenco nepremičnega premoženja, ki ni vsebovala vseh nepremičnin v lasti občine (vsebovala je le zemljišča), posledično pa tudi ne podatkov o številki stavbe in številki dela stavbe s šifro katastrske občine, lastniku, upravljavcu, lastniškem deležu, zaznambi javnega dobra, stvarnih pravicah, površini parcele, površini dela stavbe, naslovu stavbe ali dela stavbe in vrsti rabe dela stavbe, kar je v neskladju s četrtem odstavkom 87. člena ZSPDSLS-1.

Ukrep občine

Občina je septembra 2024 dopolnila evidenco nepremičnega premoženja z vsemi obveznimi podatki in nepremičninami v lasti občine.

2.2.2 Prodaje nepremičnega premoženja

Prihodki od prodaj nepremičnega premoženja so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v skupnem znesku 1.509.493 EUR, kar predstavlja 3,3 % vseh izkazanih prihodkov občine v letu 2022.

2.2.2.1 Načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem

Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Ajdovščina za leto 2022, ki ga je občinski svet sprejel 16. 12. 2021 ter spremenil in dopolnil 28. 6. 2022, med drugim vsebuje tudi Načrt razpolaganja (prodaja) z nepremičnim premoženjem v posamični vrednosti nad 10.000 EUR za leto 2022 (v nadaljevanju: načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine za leto 2022).

¹¹ Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18.

2.2.2.1.a Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti¹² (v nadaljevanju: uredba o stvarnem premoženju iz leta 2018) v drugem odstavku 3. člena določa, da načrt razpolaganja z zemljišči med drugim obsega tudi podatke o parcelni številki zemljišča, površini parcele, izraženi v kvadratnih metrih, in posplošeni vrednosti.

Načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine za leto 2022 v delu, ki se nanaša na razpolaganje z zemljišči, v nekaterih primerih¹³ ne vsebuje podatkov o parcelni številki zemljišča ter njegovi površini in vrednosti, kar je v neskladju z drugim odstavkom 3. člena uredbe o stvarnem premoženju iz leta 2018.

2.2.2.1.b Uredba o stvarnem premoženju iz leta 2018 v četrtem odstavku 3. člena določa, da načrt razpolaganja z zemljišči s stavbo med drugim obsega tudi podatke o identifikacijski oznaki, ki obsega šifro katastrske občine, številko stavbe in dela stavbe, ter površini dela stavbe, izraženi v kvadratnih metrih.

Načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine za leto 2022 v delu, ki se nanaša na razpolaganje z zemljišči s stavbo, ne vsebuje podatkov o identifikacijski oznaki, ki obsega šifro katastrske občine, številko stavbe in dela stavbe, ter površini dela stavbe, izraženi v kvadratnih metrih, kar je v neskladju s četrtem odstavkom 3. člena uredbe o stvarnem premoženju iz leta 2018.

2.2.2.2 Vključenost v načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem

ZSPDSLS-1 v drugem odstavku 26. člena določa, da se postopek razpolaganja z nepremičnim premoženjem samoupravne lokalne skupnosti lahko izvede, če je nepremično premoženje vključeno v veljavni načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem.

Občina je v letu 2022 med drugim sklenila 6 prodajnih pogodb, in sicer:

- 14. 3. 2022 s fizično osebo za prodajo zemljišča¹⁴ v izmeri 292,5 m² v vrednosti 22.730 EUR,
- 7. 4. 2022 z družbo Furlan, Cesta d.o.o. za prodajo zemljišča¹⁵ v izmeri 1.413 m² v vrednosti 52.281 EUR,
- 15. 4. 2022 z družbo Amigos d.o.o. za prodajo zemljišč¹⁶ v skupni izmeri 2.077 m² v skupni vrednosti 76.849 EUR,
- 6. 5. 2022 s fizično osebo za prodajo zemljišča¹⁷ v izmeri 502 m² v vrednosti 1.760 EUR,

¹² Uradni list RS, št. 31/18.

¹³ Zemljišča v obrtni coni Gojače v skupni izmeri 8.000 m² v vrednosti 400.000 EUR, zemljišča v obrtni coni Rusne v skupni izmeri 1.000 m² v vrednosti 40.000 EUR, zemljišča v obrtni coni pod Fructalom v skupni izmeri 1.000 m² v vrednosti 40.000 EUR, zemljišča v vseh obrtnih/industrijskih conah v skupni izmeri 2.500 m² v vrednosti 100.000 EUR ter zemljišča za večstanovanjsko gradnjo v skupni izmeri 8.000 m² v vrednosti 400.000 EUR.

¹⁴ Parcelna št. 396/1, k. o. 2395 – Brje (v deležu do ½).

¹⁵ Parcelna št. 654/25, k. o. 2385 – Gojače.

¹⁶ Parcelna št. 654/28 in št. 654/30, obe k. o. 2385 – Gojače.

¹⁷ Parcelna št. 396/2, k. o. 2395 – Brje.

- 24. 11. 2022 z družbo Blas Invest d.o.o. za prodajo zemljišč¹⁸ v skupni izmeri 8.103 m² v skupni vrednosti 486.180 EUR,
- 15. 12. 2022 s fizično osebo za prodajo zemljišča¹⁹ v izmeri 3.910 m² v vrednosti 11.730 EUR.

2.2.2.2.a Občina je v letu 2022 na podlagi izvedenih postopkov razpolaganja prodala zemljišča v skupni izmeri 16.297,5 m² v skupni vrednosti 651.530 EUR (prihodki od prodaje zemljišč so v letu 2022 znašali 651.530 EUR), čeprav zemljišč ni vključila v veljavni načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem za leto 2022, kar je v neskladju z drugim odstavkom 26. člena ZSPDSLS-1.

Pojasnilo občine

V Načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Ajdovščina za leto 2022 je občina prodajo zemljišč na območju obrtne cone Gojače načrtovala opisno, in sicer zaradi velikega števila zemljišč in aktivnosti (komunalno opremljanje in parcelacije zemljišč, sproti dokupi nepremičnin zaradi zagotovitve ustreznih površin, potrebe po hitrem odzivu na povpraševanje potencialnih investorjev) ter zakonskega določila, da načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem sprejme občinski svet le ob sprejemu proračuna oziroma spremembi, rebalansu proračuna. Kljub temu pa je bilo zainteresirani in širši javnosti znano, da občina kupuje in prodaja parcele na območju vseh obrtnih con.

Ne glede na obsežnost števila zemljišč v obrtni coni, ki jih je občina v letu 2022 načrtovala prodati, bi občina morala v načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem vključiti vsa zemljišča s podatki, ki jih določa uredba o stvarnem premoženju iz leta 2018 v drugem odstavku 3. člena. Z opisnim načrtovanjem²⁰ občina ni opredelila zemljišč, ki jih je načrtovala prodati, oziroma zemljišč ni vključila v veljavni načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem. Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem občine, ki vsebuje načrt pridobivanja nepremičnega premoženja in načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem, sprejme občinski svet v rokih, določenih za sprejetje proračuna občine. Vendar pa lahko občinski svet letni načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem občine tudi dopolni v primeru spremenjenih prostorskih in drugih potreb občine ali pa zaradi nepredvidenih okoliščin na trgu, ki narekujejo hiter odziv, saj ZSPDSLS-1 v prvem odstavku 27. člena določa, da lahko svet samoupravne lokalne skupnosti zaradi spremenjenih prostorskih potreb in spremenjenih drugih potreb upravljavcev stvarnega premoženja, ki jih ni bilo mogoče določiti ob pripravi načrta ravnanja s stvarnim premoženjem iz drugega odstavka 24. člena ali drugega odstavka 25. člena tega zakona, in zaradi nepredvidenih okoliščin na trgu, ki narekujejo hiter odziv, dopolni letni načrt ravnanja s stvarnim premoženjem.

¹⁸ Parcelna št. 724/8, št. 724/9, št. 701/1, št. 701/3, št. 700/4, št. 700/5, št. 693/2, št. 693/3, št. 693/4, št. 696/4 in št. 697/2, vse k. o. 2385 – Gojače.

¹⁹ Parcelna št. 2282/2, k. o. 2399 – Planina.

²⁰ Občina je v načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem navedla, da bo v obrtni coni Gojače zemljišča, ki jih bo med letom pridobila, komunalno opremila in prodala. Navedla je le skupno površino in skupno vrednost zemljišč.

Ukrep občine

Občina je 30. 8. 2024 v osnutkih Odloka o proračunu Občine Ajdovščina za leto 2025 in Odloka o proračunu Občine Ajdovščina za leto 2026 vključila določilo glede sprejemanja, spreminjanja oziroma posodabljanja letnega načrta ravnanja s stvarnim premoženjem.

2.2.2.3 Izjava o interesni nepovezanosti

ZSPDSLS-1 v osmem odstavku 50. člena določa, da mora najugodnejši dražitelj pred sklenitvijo pogodbe podati pisno izjavo, da ni povezana oseba po sedmem odstavku tega člena.

Občina je 4. 4. 2022 na podlagi javne dražbe z družbo Intech Gradnje d.o.o.²¹ sklenila prodajno pogodbo za prodajo zemljišč²² v skupni izmeri 1.642 m² in vrednosti 90.310 EUR. Iz zapisnika javne dražbe je razvidno, da je dražitelj na javni dražbi podal ustno izjavo o nepovezanosti s člani komisije in cenilcem, komisija pa ga je pozvala k predložitvi pisne izjave pred sklenitvijo pravnega posla.

2.2.2.3.a Občina pred sklenitvijo prodajne pogodbe od najugodnejšega dražitelja ni pridobila pisne izjave, da ni povezana oseba po sedmem odstavku 50. člena ZSPDSLS-1, kar je v neskladju z osmim odstavkom 50. člena istega zakona.

2.2.2.4 Skrbnik pravnega posla

ZSPDSLS-1 v prvem odstavku 33. člena določa, da predstojnik upravljavca za spremljanje pravilne in celovite realizacije pravnega posla imenuje skrbnika posameznega pravnega posla ravnanja s stvarnim premoženjem, če skrbnik ni določen že v pogodbi.

2.2.2.4.a Občina v 2 primerih²³ prodaje nepremičnega premoženja ni imenovala skrbnika pravnega posla oziroma ga ni določila v pogodbi, kar je v neskladju s prvim odstavkom 33. člena ZSPDSLS-1.

Ukrep občine

Občina je predložila primer nove prodajne pogodbo, ki jo je 31. 7. 2024 sklenila z Župnijo Šturje, v katero je vključila določbo o skrbniku pravnega posla.

²¹ Družba Intech Gradnje d.o.o. je 9. 3. 2023 spremenila firmo v Intech Group d.o.o.

²² Parcelna št. 1387/9 in št. 1391/4, obe k. o. 2380 – Šturje.

²³ Pogodba, sklenjena 15. 2. 2022 z Balavto d.o.o. Ajdovščina (zemljišča s parcelno št. 1431/25, št. 1431/26, št. 1431/27, št. 1431/28 in št. 1431/30, vse k. o. 2392 – Ajdovščina); pogodba, sklenjena 14. 3. 2022 s fizično osebo (zemljišče s parcelno št. 396/1, k. o. – Brje).

2.2.3 Oddaje prostorov v najem

Prihodki od oddaj prostorov²⁴ v najem so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v skupnem znesku 103.657 EUR²⁵, kar predstavlja 0,2 % vseh izkazanih prihodkov v BPO zaključnega računa proračuna občine v letu 2022.

2.2.3.1 Oddaja prostorov za opravljanje proizvodne in skladiščne dejavnosti

Po izteku najemnega razmerja²⁶ za določen čas 3 let, sklenjenega na podlagi izvedenega postopka javnega zbiranja ponudb v letu 2019, je občina v letu 2022 izvedla nov postopek oddaje v najem na podlagi metode neposredne pogodbe. Z istim najemnikom, Pivovarno Pelicon d.o.o., je 3. 5. 2022 sklenila najemno pogodbo za najem stavbe v izmeri 485,90 m² (stavba se nahaja na zemljišču s parcelno št. 297/65, k. o. 2392 – Ajdovščina) za opravljanje proizvodne in skladiščne dejavnosti za določen čas, do 23. 6. 2023, in določila mesečno najemnino 1.470 EUR. Najemnik je v letu 2022 na podlagi te pogodbe plačal 8.820 EUR najemnine.

2.2.3.1.a ZSPDSLS-1 v 40. členu določa, da cenitev stvarnega premoženja na dan sklenitve pravnega posla ne sme biti starejša od 12 mesecev.

Občina je pri določitvi višine najemnine upoštevala cenitveno poročilo²⁷, ki je bilo na dan sklenitve najemne pogodbe staro več kot 3 leta (prihodki od najemnine so v letu 2022 znašali 8.820 EUR), kar je v neskladju s 40. členom ZSPDSLS-1.

2.2.3.1.b ZSPDSLS-1 v četrtem odstavku 63. člena določa, da lahko upravljavec po izteku najemnega razmerja za določen čas nepremično premoženje ponovno odda v najem, in sicer na podlagi novega, predhodno izvedenega postopka oddaje v najem. ZSPDSLS-1 v prvem odstavku 65. člena določa, da se nepremično premoženje lahko odda v najem na podlagi metode neposredne pogodbe, če:

- je država ali samoupravna lokalna skupnost manj kot 50-odstotna solastnica nepremičnine,
- je predvideni letni prihodek od oddaje nepremičnin v najem nižji od 5.000 EUR,
- oddaja stvarnega premoženja v najem po eni od metod iz prve in druge alineje prvega odstavka 49. člena tega zakona in po postopku iz 53. člena tega zakona ni uspela, in sicer najkasneje v 2 mesecih od dneva, ko se je izkazalo, da je metoda neuspešna, pri čemer pogodbena vrednost ne sme biti več kot 30 % nižja od izklicne vrednosti ali izhodiščne vrednosti,
- se premoženje odda v najem osebi javnega prava za izvajanje javnih nalog,

²⁴ Razen stanovanj.

²⁵ 72.299 EUR se nanaša na uporabnine krajevnih skupnosti.

²⁶ Sklenjenega na podlagi pogodbe z dne 23. 5. 2019, v kateri je določeno, da se lahko premoženje ponovno odda v najem na podlagi novega postopka.

²⁷ Iz cenitvenega poročila je razvidno, da ocenjena vrednost mesečne najemnine za najem stavbe (stavba, št. 2100 v izmeri 485,9 m², ki se nahaja na zemljišču s parcelno št. 297/65, k. o. 2392 – Ajdovščina) na dan 15. 4. 2019 znaša 1.434 EUR. To cenitveno poročilo je občina upoštevala pri izvedbi postopka javnega zbiranja ponudb v letu 2019 in v letu 2022.

- se premoženje odda v najem nevladnim organizacijam, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu, za opravljanje tistih dejavnosti, za katere jim je podeljen status,
- se nepremično premoženje odda v najem socialnemu podjetju, delujočemu v skladu z zakonom, ki ureja socialno podjetništvo (v nadaljnjem besedilu: socialno podjetje), vendar le v obsegu, ki je potreben za opravljanje dejavnosti, za katero je ustanovljeno,
- se odda nepremično premoženje, ki ga je socialno podjetje do takrat uporabljalo na podlagi pogodbe o brezplačni uporabi iz tretje alineje prvega odstavka 68. člena tega zakona,
- se stvarno premoženje odda v najem za obrambo, varnost, zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ali za razvoj obrambne industrije ali razvojnih obrambnih projektov,
- se javna komunalna infrastruktura odda v najem izvajalcu gospodarske javne službe ali
- se nepremično premoženje odda v najem mednarodnim organizacijam, katerih članica je Republika Slovenija in imajo na njenem ozemlju svoj sedež, agencijo, oddelek, predstavništvo ali pisarno, za izvajanje njihovih nalog.

Občina je v letu 2022 oddala nepremično premoženje ponovno v najem, in sicer na podlagi metode neposredne pogodbe, čeprav ni bil izpolnjen nobeden od zakonsko določenih pogojev za sklenitev neposredne pogodbe o najemu (prihodki od najemnine so v letu 2022 znašali 8.820 EUR), kar je v neskladju s prvim odstavkom 65. člena ZSPDSLS-1.

2.2.3.2 Oddaja prostorov za opravljanje skladiščne dejavnosti

Občina je na podlagi javnega zbiranja ponudb 5. 8. 2020 z najemnikom Incom d.o.o. sklenila najemno pogodbo za najem stavbe št. 670 v izmeri 629 m² (stavba se nahaja na zemljišču s parcelnimi št. 1431/13, št. 1431/14 in št. 1431/17, vse k. o. 2392 – Ajdovščina) s pripadajočim zemljiščem (parcelne št. 1431/17-del, št. 1431/16 in št. 1431/15, vse k. o. 2392 – Ajdovščina) v skupni izmeri 2.133 m² za opravljanje skladiščne dejavnosti za določen čas 2 let in določila mesečno najemnino 1.400 EUR. Občina je zaradi parcelacije in prodaje dela zemljišč, ki so bila predmet najemne pogodbe, 1. 6. 2022 z najemnikom sklenila aneks št. 1 k najemni pogodbi²⁸, s katerim je v najem oddala le del zemljišč, ki so bila oddana na podlagi najemne pogodbe, in sicer zemljišča s parcelnimi št. 1431/14, št. 1431/15, št. 1431/17 in št. 1431/29, vse k. o. 2392 – Ajdovščina v skupni izmeri 1.416 m² za določen čas do 31. 12. 2023 in določila mesečno najemnino 424,80 EUR. Najemnik je v letu 2022 plačal 11.924 EUR najemnine²⁹.

²⁸ Iz aneksa št. 1 k najemni pogodbi je razvidno, da je občina:

- novembra 2021 izvedla parcelacijo zemljišč s parcelnima št. 1431/13 in št. 1431/16, obe k. o. 2392 – Ajdovščina, iz katerih so nastale parcele št. 1431/24, št. 1431/25, št. 1431/26, št. 1431/27, št. 1431/28, št. 1431/29 in št. 1431/30, vse k. o. 2392 – Ajdovščina;
- prodala zemljišča s parcelnimi št. 1431/25, št. 1431/26, št. 1431/27, št. 1431/28 in 1431/30, vse k. o. 2392 – Ajdovščina.

²⁹ 9.800 EUR na podlagi najemne pogodbe (knjiženo na podkontu 710301 – Prihodki od najemnin za poslovne prostore), 2.124 EUR pa na podlagi aneksa št. 1 k najemni pogodbi (knjiženo na podkontu 710304 – Prihodki od drugih najemnin).

2.2.3.2.a Občina pred sklenitvijo pravnega posla z dne 5. 8. 2020 ni opravila cenitve vrednosti premoženja, ki ga je oddajala v najem, višina najemnine pa je v enem letu izkustveno presegla 10.000 EUR (prihodki od najemnine so v letu 2022 na podlagi najemne pogodbe znašali 9.800 EUR), kar je v neskladju z 38. členom ZSPDSLS-1.

2.2.3.2.b Občina je z najemnikom sklenila aneks št. 1 k najemni pogodbi, ne da bi izvedla nov postopek za oddajo premoženja v najem (prihodki od najemnine so v letu 2022 na podlagi aneksa št. 1 k najemni pogodbi znašali 2.124 EUR), kar je v neskladju s četrtem odstavkom 63. člena ZSPDSLS-1.

2.2.3.3 Objava namere o oddaji stvarnega premoženja v najem in brezplačno uporabo

ZSPDSLS-1 v 57. členu določa, da če se pri pravnih poslih upravljanja³⁰ z nepremičnim premoženjem uporabljajo metode javne dražbe, javnega zbiranja ponudb ali neposredne pogodbe, se zanje uporabljajo tudi določila 52. člena tega zakona. ZSPDSLS-1 v prvem odstavku 52. člena določa, da se namera o sklenitvi neposredne pogodbe objavi na spletni strani upravljalca, če se pravni posel razpolaganja z nepremičnim premoženjem sklepa po metodi neposredne pogodbe, če pa je to v skladu z načelom gospodarnosti, se namera lahko objavi tudi na drug, krajevno običajen način ali na drugi spletni strani.

2.2.3.3.a Občina v 1 primeru³¹ pred sklenitvijo neposredne pogodbe za oddajo stvarnega premoženja v najem ni objavila namere o oddaji stvarnega premoženja v najem³², in v 6 primerih³³ pred sklenitvijo neposredne pogodbe o brezplačni uporabi ni objavila namere o oddaji stvarnega premoženja v brezplačno uporabo³⁴, kar je v neskladju s prvim odstavkom 52. člena ZSPDSLS-1 v povezavi s 57. členom istega zakona.

2.2.3.4 Pogoji za oddajo v brezplačno uporabo

Občina je 17. 5. 2022 z Društvom za izvajanje osebne asistence Implement – As sklenila pogodbo o brezplačni uporabi prostora v izmeri 14 m² (prostor se nahaja v pritličju stavbe na naslovu Štrancarjeva ulica 8, 5270 Ajdovščina).

³⁰ ZSPDSLS-1 v 5. točki 3. člena določa, da je upravljanje stvarnega premoženja skrb za pravno in funkcionalno urejenost, investicijska vzdrževalna dela, priprava, organiziranje in vodenje investicij v vseh fazah investicijskega procesa, oddajanje v najem, obremenjevanje s stvarnimi pravicami, dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno.

³¹ Pogodba, sklenjena 3. 5. 2022 z Društvom Abstincent Vipavske doline.

³² Objavila je namero o oddaji istega stvarnega premoženja v brezplačno uporabo, vendar zainteresirani ponudnik ni izpolnjeval pogojev za sklenitev neposredne pogodbe o brezplačni uporabi.

³³ Pogodba, sklenjena 2. 10. 2019 z Društvom upokoencev Ajdovščina; pogodba, sklenjena 21. 10. 2019 z Zavodom Beta; pogodba, sklenjena 4. 12. 2019 z Ribiško družino Ajdovščina; pogodba, sklenjena 20. 3. 2020 z Društvom pevski zbor Srečko Kosovel Ajdovščina; pogodba, sklenjena 1. 9. 2022 z Lovsko družino Brje–Erzelj; aneks št. 1 k pogodbi, sklenjen 2. 10. 2022 z UTŽO Ajdovščina–Društvo Most.

³⁴ V 4 primerih je objavila namero o oddaji stvarnega premoženja v najem.

ZSPDSLS-1 v prvem odstavku 68. člena med drugim določa, da se lahko nepremično premoženje samoupravnih lokalnih skupnosti, ki ga ne potrebuje noben upravljavec ali uporabnik, da v brezplačno uporabo po metodi javnega zbiranja ponudb ali z neposredno pogodbo:

- osebam javnega prava za opravljanje javnih nalog,
- nevladnim organizacijam, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu, za opravljanje tistih dejavnosti, za katere jim je podeljen status,
- socialnemu podjetju ali nepridobitni pravni osebi, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja socialno podjetništvo, ki namerava poslovati kot socialno podjetje in bo začela postopek registracije v skladu z zakonom, ki ureja socialno podjetništvo, v obsegu, ki je potreben za opravljanje dejavnosti, za katero je ustanovljena, ali
- mednarodnim organizacijam, katerih članica je Republika Slovenija in imajo na njenem ozemlju svoj sedež, agencijo, oddelek, predstavništvo ali pisarno, za izvajanje njihovih nalog.

2.2.3.4.a Občina je z 1 pravnoposlovnim uporabnikom stvarnega premoženja sklenila neposredno pogodbo o brezplačni uporabi, čeprav ni bil izpolnjen nobeden od zakonsko določenih pogojev za sklenitev neposredne pogodbe o brezplačni uporabi, kar je v neskladju s prvim odstavkom 68. člena ZSPDSLS-1.

Ukrep občine

Občina je Društvo za izvajanje osebne asistence Implement – As z dopisom 9. 8. 2024 obvestila o odpovedi pogodbe o oddaji nepremičnine v brezplačno uporabo z dne 17. 5. 2022 za uporabo prostora v pritličju stavbe na naslovu Štrancarjeva ulica 8, 5270 Ajdovščina ter ga pozvala k izpraznitvi prostora.

2.2.3.5 Skrbnik pravnega posla

2.2.3.5.a Občina v 6 primerih³⁵ oddaje prostorov v najem in v 6 primerih³⁶ oddaje prostorov v brezplačno uporabo ni imenovala skrbnika pravnega posla oziroma ga ni določila v pogodbi, kar je v neskladju s prvim odstavkom 33. člena ZSPDSLS-1.

³⁵ Pogodba, sklenjena 10. 10. 2019 s Kulturno umetniško izobraževalnim društvom POC Ajdovščina; pogodba, sklenjena 21. 10. 2019 z Društvom zbiralcev Ajdovščina – Nova Gorica; pogodba, sklenjena 16. 1. 2020 s Šahovskim društvom Čaven Ajdovščina; pogodba, sklenjena 20. 10. 2020 z Društvom Tigr Primorske; pogodba, sklenjena 15. 4. 2022 s Športnim društvom Ultra, Ultra trail Slovenia; pogodba, sklenjena 3. 5. 2022 z Društvom Abstinient Vipavske doline.

³⁶ Pogodba, sklenjena 10. 10. 2019 z Lovsko kinološkim društvom Gorica Nova Gorica; pogodbi, sklenjeni 21. 10. 2019 z Društvom upokojencev Ajdovščina in Zavodom Beta; pogodba, sklenjena 4. 12. 2019 z Ribiško družino Ajdovščina; pogodba, sklenjena 20. 3. 2020 z Društvom pevski zbor Srečko Kosovel Ajdovščina; pogodba, sklenjena 17. 5. 2022 z Društvom za izvajanje osebne asistence Implement – As.

Ukrep občine

Občina je avgusta in septembra 2024 6 najemnikom poslovnih prostorov³⁷ in 6 uporabnikom prostorov v brezplačno uporabo³⁸ poslala dopis o sklenitvi aneksov oziroma pogodb, v katere je vključila skrbnika pravnega posla. Občina je predložila primer aneksa št. 3 k najemni pogodbi, ki ga je 9. 9. 2024 sklenila z Društvom zbiralcev Ajdovščina – Nova Gorica, ki vsebuje določilo skrbnika pravnega posla.

2.2.3.6 Oddaja prostorov v občasno uporabo

Občina je v letu 2022 prostore Dvorane prve slovenske vlade v Ajdovščini (v nadaljevanju: dvorana) oddajala v občasno uporabo na podlagi Pravilnika o uporabi Dvorane prve slovenske vlade v Ajdovščini³⁹ (v nadaljevanju: pravilnik o uporabi dvorane) in 2 sklepov o določitvi uporabnin⁴⁰ (v nadaljevanju: cenik). Prihodki od oddaje teh prostorov v občasno uporabo so bili v letu 2022 izkazani v znesku 2.174 EUR.

ZSPDSLS-1 v prvem odstavku 67. člena določa, da če to ni v nasprotju z namembnostjo nepremičnine in se z uporabo ne krni ugled lastnika in upravljavca nepremičnega premoženja, se nepremično premoženje lahko oddaja v uporabo po posameznih urah ali dnevih, pri čemer oddaja po urah ne sme preseči povezanih 23 ur, oddaja po dnevih pa ne povezanih 31 dni. V skladu s tretjim odstavkom 67. člena ZSPDSLS-1 se uporabnina za oddajo nepremičnega premoženja samoupravnih lokalnih skupnosti določi s cenikom, ki ga sprejme organ, odgovoren za izvrševanje proračuna samoupravne lokalne skupnosti. V četrtem odstavku 67. člena pa je določeno, da uporabnina, ki se določi s cenikom, predstavlja tržno odmeno, ki se določi izkustveno ali s ceno, ki se določi tako, da se z uporabnino pokrijejo obratovalni stroški in stroški manjših vzdrževalnih del. Uporabnina se plača na podlagi izstavljenega računa.

ZSPDSLS-1 v prvem odstavku 2. člena določa, da se ta zakon uporablja za vse stvarno premoženje v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti, če vsebine tega zakona niso s posebnim zakonom za posamezno vrsto stvarnega premoženja samoupravnih lokalnih skupnosti urejene drugače ali če uporaba določb tega zakona ni z zakonom izrecno izključena.

Pravilnik o uporabi dvorane v 6. členu določa, da je v interesu občine, da se v dvorani izvajajo dogodki, ki pozitivno vplivajo na razvoj lokalne skupnosti in spodbujajo dejavnosti s področja izobraževanja, kulture, športa, mladinske dejavnosti, zdravstva, znanosti, varstva okolja, dobrotelčnih in humanitarnih dejavnosti, osveščanja, društvenih dejavnosti ter drugih področij družbenih dejavnosti. V primeru takšnih dogodkov lahko župan na podlagi obrazloženega zaprosila uporabnika s sklepom odloči, da se cena uporabe dvorane ne zaračuna.

³⁷ Tako kot opomba 35.

³⁸ Tako kot opomba 36.

³⁹ Uradni list RS, št. 71/16 in 74/17.

⁴⁰ Sklep, št. 41033-0001/2018-194 z dne 18. 9. 2018 in Sklep, št. 41033-1/2022-217 z dne 16. 11. 2022, ki velja od 1. 12. 2022 dalje.

2.2.3.6.a V letu 2022 občina uporabnine za uporabo prostorov dvorane na podlagi pravilnika o uporabi dvorane in sklepov župana ni zaračunala 26 pravnoposlovnim uporabnikom stvarnega premoženja, in sicer:

- SŠ Ajdovščina za 79 ur uporabe za izvedbo vaj, predstav in projekcije filma,
- Zvezi kulturnih društev Ajdovščina za 54 ur uporabe za izvedbo gledališkega abonmaja in kulturnih predstav,
- OŠ Dobravlje za 30 ur uporabe za izvedbo filmskega tedna za šolarje,
- Klubu SPD za 29,5 ure uporabe za izvedbo vaj in plesnih predstav,
- Plesnemu klubu EL1 za 25 ur uporabe za izvedbo vaj in plesnih predstav,
- Lavričevi knjižnici Ajdovščina za 21 ur uporabe za izvedbo vaj in prireditve ter predstavitev knjige,
- Glasbeni šoli Vinka Vodopivca Ajdovščina za 19 ur uporabe za izvedbo vaj in koncertov,
- OŠ Šturje za 19 ur uporabe za izvedbo vaj, predstave in projekcije filma,
- Otroškemu vrtcu Ajdovščina za 19 ur uporabe za izvedbo predstav, prireditve in roditeljskega sestanka,
- Društvu upokojencev Ajdovščina za 17,5 ure uporabe za izvedbo koncertov in srečanje rokodelcev,
- OŠ Ajdovščina za 13 ur uporabe za izvedbo proslave, predstave in vaj za predstavo,
- samozaposleni v kulturi za 11 ur uporabe za izvedbo predstave in vaj za predstavo,
- Klubu ajdovskih študentov in dijakov za 9 ur uporabe za izvedbo delavnice in projekcijo filma,
- OOOZ Ajdovščina za 9 ur uporabe za izvedbo prireditve za jubilarne zbornice,
- Športni zvezi Ajdovščina za 9 ur uporabe za izvedbo prireditve in vaj za prireditve,
- UTŽO Ajdovščina – Društvo Most za 7,5 ure uporabe za izvedbo prireditve in razstave,
- Zavodu za šport Ajdovščina za 7,5 ure uporabe za izvedbo predstave in zaposlitvenega bazarja,
- JSKD za 7 ur uporabe za izvedbo revije odraslih pevskih zborov,
- Regijski razvojni agenciji ROD za 7 ur uporabe za izvedbo konference,
- Zavodu RWŠV Slovenije – Zveza za 7 ur uporabe za izvedbo vaj in predstave,
- fizični osebi za 6 ur uporabe za izvedbo koncerta,
- Planinskemu društvu Ajdovščina za 6 ur uporabe za izvedbo občnega zbora,
- Zavodu Beta za 4,5 ure uporabe za izvedbo koncerta,
- Nogometnemu društvu Primorje za 4 ure uporabe za izvedbo okrogle mize o nogometu,
- Društvu invalidov Ajdovščina - Vipava za 3 ure uporabe za izvedbo občnega zbora,
- Društvu za psihosocialno pomoč in rehabilitacijo ljudi v stiski "Pluton" Ajdovščina za 3 ure uporabe za izvedbo predavanja.

Če bi občina za občasno uporabo dvorane zaračunavala uporabnino v skladu s cenikom, bi pravnoposlovni uporabniki stvarnega premoženja morali plačati skupaj 8.560 EUR.

Občina bi pri oddajanju prostorov dvorane v občasno uporabo v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 67. člena ZSPDLS-1 morala zaračunavati uporabnino, ki se določi s cenikom. Občina je za oddajanje

prostorov dvorane v občasno uporabo imela sprejet cenik, vendar uporabnine 26 pravnoposlovnim uporabnikom stvarnega premoženja ni zaračunala, kar pomeni, da občina ni poskrbela, da bi z oddajo prostorov dvorane v občasno uporabo pokrila vsaj obratovalne stroške in stroške manjših vzdrževalnih del. Navedeno ravnanje občine je sicer v skladu s pravilnikom o uporabi dvorane, vendar v neskladju s četrtem odstavkom 67. člena ZSPDSLS-1.

Ukrep občine

Občina je septembra 2024 pripravila osnutek Pravilnika o spremembi Pravilnika o uporabi dvorane Prve slovenske vlade v Ajdovščini, ki ga bo občinski svet obravnaval predvidoma na seji občinskega sveta 3. 10. 2024. Sprememba pravilnika predvideva črtanje 6. člena, ki določa, da se cena uporabe dvorane ne zaračuna za izvedbo dogodkov, ki so v interesu občine.

2.2.3.7 Prihodki od uporabnin, ki jih zaračunavajo javni zavodi

ZSPDSLS-1 v 19. členu določa, da so upravljavci stvarnega premoženja samoupravnih lokalnih skupnosti samoupravne lokalne skupnosti in osebe javnega prava, ki jih za upravljavca določa ustanovitveni akt ali akt organa, odgovornega za izvrševanje proračuna. Po opredelitvi upravljanja stvarnega premoženja v 5. točki 3. člena ZSPDSLS-1 to med drugim zajema tudi oddajanje v najem in dajanje stvarnega premoženja v uporabo.

Občina je ustanoviteljica OŠ Danila Lokarja Ajdovščina⁴¹, OŠ Šturje⁴², OŠ Dobravlje⁴³, OŠ Col⁴⁴, OŠ Otlica⁴⁵, Ljudske univerze Ajdovščina⁴⁶, Zavoda za šport Ajdovščina⁴⁷ ter soustanoviteljica Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina⁴⁸, Otroškega vrtca Ajdovščina⁴⁹ in Zdravstvenega doma Ajdovščina⁵⁰.

Navedeni javni zavodi so upravljavci stvarnega premoženja, ki ga je občina v skladu z akti o ustanovitvi zagotovila za njihovo delovanje (6. točka 3. člena ZSPDSLS-1).

⁴¹ Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina (Uradni list RS, št. 14/17, 22/17 in 140/22).

⁴² Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Šturje, Ajdovščina (Uradni list RS, št. 140/22), ki je nadomestil Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Šturje, Ajdovščina (Uradni list RS, št. 32/07 in 22/10).

⁴³ Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Dobravlje (Uradni list RS, št. 22/16, 96/22 in 140/22).

⁴⁴ Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Col (Uradni list RS, št. 96/22 in 140/22).

⁴⁵ Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Otlica (Uradni list RS, št. 96/22 in 140/22).

⁴⁶ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Ljudska univerza Ajdovščina (Uradni list RS, št. 184/21).

⁴⁷ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za šport Ajdovščina (Uradni list RS, št. 36/02, 107/08 in 56/17).

⁴⁸ Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Vinka Vodopivca Ajdovščina (Uradni list RS, št. 142/22), ki je nadomestil Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Vinka Vodopivca Ajdovščina (Uradno glasilo št. 8/97, Uradni list RS, št. 74/04, 1/08 in 71/10).

⁴⁹ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Otroški vrtec Ajdovščina (Uradni list RS, št. 24/14 in 142/22).

⁵⁰ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ajdovščina (Uradni list RS, št. 29/23).

Javni zavodi so v letu 2022 oddajali poslovne prostore v občasno uporabo, od česar so prejeli skupno 504.671 EUR prihodkov od uporabnin.

2.2.3.7.a Prvi in drugi odstavek 80. člena ZJF med drugim določata, da je najemnina od oddaje stvarnega premoženja v najem prihodek proračuna občine, ki je lastnica premoženja⁵¹, in se lahko uporabi samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja občine. Šesti odstavek 67. člena ZSPDSLS-1 določa, da se za prihodke od oddaje v občasno uporabo (uporabnina) smiselno uporabljajo določbe, ki jih za najemnine določa zakon, ki ureja javne finance (to je 80. člen ZJF). Drugi odstavek 34. člena ZJF določa, da so neposredni uporabniki dolžni zagotavljati popolno in pravočasno pobiranje prejemkov proračuna iz svoje pristojnosti ter izločanje teh prejemkov v proračun.

Občina v letu 2022 ni zagotovila izvajanja 80. člena ZJF, ker ni zagotovila pravočasnega in popolnega pobiranja prihodkov od uporabnin, ki so jih realizirali javni zavodi, ter izločanja teh prejemkov v proračun. Občina od javnih zavodov ni zahtevala, da prihodke od uporabnin v skupnem znesku 504.671 EUR⁵², ki so jih javni zavodi realizirali v letu 2022, nakažejo v proračun občine, oziroma jih ni prikazala v zaključnem računu proračuna občine za leto 2022, kar je v neskladju z drugim odstavkom 34. člena ZJF.

Ukrep občine

Občina je predložila primer pogodbe o upravljanju nepremičnin, ki jo je 10. 4. 2024 sklenila z Ljudsko univerzo Ajdovščina, v kateri je določila, da so prihodki iz naslova oddajanja v najem ali uporabo prihodek občine ter, da se ti prihodki nakazujejo v proračun občine dvakrat letno, in sicer 30. 6. ter 20. 12., s pričetkom v letu 2025.

Ukrep občine na področju prodaje nepremičnega premoženja in oddaje prostorov v najem

Občina je 30. 8. 2024 pripravila Obrazec za pomoč pri ravnanju z nepremičninami, ki vsebuje opis procesov pri pridobivanju in razpolaganju z nepremičnim premoženjem ter oddaje v brezplačno uporabo.

2.3 Javna naročila pri investicijskih odhodkih

Investicijski odhodki⁵³ so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v znesku 10.253.111 EUR, kar predstavlja 34,5 % vseh izkazanih odhodkov v BPO zaključnega računa proračuna občine v letu 2022.

⁵¹ Ta določba se nanaša tudi na najemnino oziroma uporabnino za najem oziroma uporabo stvarnega premoženja ustanovitelja javnega zavoda, če ni s posebnim zakonom drugače določeno.

⁵² Po podatkih občine so prihodki od uporabnin v letu 2022 znašali 504.671 EUR.

⁵³ Brez odhodkov za nakup nepremičnega premoženja.

2.3.1 Izgradnja pločnika Dobravlje

Občina je v letu 2021 izvedla postopek oddaje javnega naročila male vrednosti in 7. 4. 2021 z izvajalcem Kolektor CPG d.o.o. sklenila pogodbo za izgradnjo pločnika v Dobravljah v vrednosti 236.562 EUR brez DDV. K pogodbi je bil 20. 12. 2021 sklenjen aneks št. 1 zaradi podaljšanja roka izvedbe del in 20. 4. 2022 aneks št. 2 zaradi izvedbe dodatnih in več del v skupni vrednosti 54.817 EUR brez DDV. Skupna pogodbeni vrednost po sklenitvi aneksa št. 2 je znašala 291.379 EUR brez DDV. V letu 2022 je občina za izvršena dela izvajalcu plačala 241.629 EUR.

2.3.1.a Občina je v razpisni dokumentaciji za javno naročilo za izgradnjo pločnika Dobravlje navedla, da vsak ponudnik lahko predloži le eno ponudbo. Ponudnik, ki predloži več kot eno ponudbo, diskvalificira vse ponudbe, v katerih nastopa bodisi kot samostojni ponudnik, v skupni ponudbi ali kot podizvajalec. Ponudnik ne sme nastopati v eni ponudbi kot ponudnik, v drugi ponudbi pa kot podizvajalec. Posamezni subjekt lahko nastopa kot podizvajalec v več ponudbah, pod pogojem, da v nobeni od ponudb ne nastopa tudi kot glavni izvajalec.

Navedeno določilo je v neskladju z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki, ki ga določa drugi odstavek 5. člena Zakona o javnem naročanju⁵⁴ (v nadaljevanju: ZJN-3), v skladu s katerim naročnik v postopku javnega naročanja ne sme omejevati možnih ponudnikov z izbiro in izvedbo postopka, ki je v nasprotju s tem zakonom, pri izvajanju javnega naročanja pa mora ravnati v skladu s predpisi o varstvu oziroma preprečevanju omejevanja konkurence. Takšno določilo vsebuje domnevo navzkrižja interesov, pri čemer pa ponudniki oziroma gospodarski subjekti nimajo možnosti dokazati, da so njihove ponudbe oblikovane neodvisno in da ne vplivajo negativno na konkurenco med ponudniki⁵⁵.

Pojasnilo občine

Občina je z omenjenim določilom v razpisni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročanja zagotavljala pogoje za preprečevanje zlorabe položaja gospodarskega subjekta ter onemogočanje nelegalne konkurence.

2.3.1.b Iz 8. začasne situacije izvajalca z dne 4. 3. 2022 je razvidno, da je izvajalec do konca februarja 2022 opravil tudi nepredvidena dela v skupni vrednosti 22.510 EUR, ki so bila dogovorjena z aneksom št. 2. Občina je aneks št. 2, ki vključuje tudi nepredvidena dela v skupni vrednosti 18.451 EUR brez DDV (v letu 2022 je izvajalcu plačala 9.592 EUR), ki so bila opravljena do konca februarja 2022, sklenila 20. 4. 2022 oziroma najmanj 51 dni po opravljenih delih, kar je v neskladju s 142. členom Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije⁵⁶ (v nadaljevanju: pravilnik o postopkih), ki določa, da morajo neposredni uporabniki skleniti pogodbo pred začetkom opravljanja storitve ali nabave blaga.

⁵⁴ Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US in 100/22 – ZNUZSZS.

⁵⁵ Takšno stališče je zavzela tudi Državna revizijska komisija (na primer v odločitvi št. 018-139/2013 in št. 018-191/2013).

⁵⁶ Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP in 149/22.

2.3.2 Izvedba del na pokopališču v Črničah

Občina je v letu 2021 izvedla postopek oddaje javnega naročila male vrednosti in 12. 4. 2021 z izvajalcem Ginex International d.o.o. sklenila pogodbo za izvedbo del na pokopališču v Črničah v vrednosti 274.564 EUR brez DDV. K pogodbi je bil 15. 11. 2021 sklenjen aneks št. 1 zaradi podaljšanja roka izvedbe del in 18. 10. 2022 aneks št. 2 zaradi izvedbe dodatnih in več del v skupni vrednosti 39.589 EUR brez DDV. Skupna pogodbeni vrednost po sklenitvi aneksa št. 2 je znašala 314.153 EUR brez DDV. V letu 2022 je občina za izvršena dela izvajalcu plačala 123.601 EUR.

2.3.2.a Občina je v razpisni dokumentaciji za javno naročilo za izvedbo del na pokopališču v Črničah navedla, da vsak ponudnik lahko predloži le eno ponudbo. Ponudnik, ki predloži več kot eno ponudbo, diskvalificira vse ponudbe, v katerih nastopa bodisi kot samostojni ponudnik, v skupni ponudbi ali kot podizvajalec. Ponudnik ne sme nastopati v eni ponudbi kot ponudnik, v drugi ponudbi pa kot podizvajalec. Posamezni subjekt lahko nastopa kot podizvajalec v več ponudbah, pod pogojem, da v nobeni od ponudb ne nastopa tudi kot glavni izvajalec. Navedeno določilo je v neskladju z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki, ki ga določa drugi odstavek 5. člena ZJN-3.

Pojasnilo občine

Občina je z omenjenim določilom v razpisni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročanja zagotavljala pogoje za preprečevanje zlorabe položaja gospodarskega subjekta ter onemogočanje nelegalne konkurence.

2.3.2.b Iz 6. začasne situacije izvajalca z dne 10. 6. 2022 je razvidno, da je izvajalec do konca maja 2022 opravil tudi nepredvidena dela v vrednosti 45.456 EUR, ki so bila dogovorjena z aneksom št. 2. Občina je aneks št. 2, ki vključuje tudi nepredvidena dela v skupni vrednosti 37.333 EUR brez DDV (v letu 2022 je izvajalcu plačala skupaj 18.680 EUR), ki so bila opravljena do konca maja 2022, sklenila 18. 10. 2022 oziroma najmanj 140 dni po opravljenih delih, kar je v neskladju s 142. členom pravilnika o postopkih.

2.3.2.c V 10. členu pogodbe je med drugim določeno, da mora izvajalec najkasneje v 10 delovnih dneh od podpisa pogodbe, kot pogoj za veljavnost pogodbe, naročniku izročiti zavarovanje za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti v obliki bančne garancije ali kavcijskega zavarovanja v višini 10 % pogodbene vrednosti z DDV. Občina je 18. 10. 2022 z izvajalcem sklenila aneks št. 2, s katerim se je zaradi izvedbe dodatnih in več del pogodbeni vrednost povečala za 39.589 EUR brez DDV. V aneksu št. 2 je tudi določeno, da se aneks sklepa pod odložnim pogojem, da izvajalec predloži ustrezen dodatek k zavarovanju za dobro izvedbo v skladu z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in sklenjeno pogodbo. Občina po sklenitvi aneksa št. 2 od izvajalca ni pridobila ustreznega dodatka k zavarovanju za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti s povečano pogodbeno vrednostjo, dogovorjenega z aneksom št. 2, kar je v neskladju s pogodbenimi določili.

2.3.3 Izgradnja komunalne infrastrukture in krožnega križišča za poslovno cono Ajdovščina

Občina je v letu 2021 izvedla postopek oddaje javnega naročila po odprtem postopku in 5. 1. 2022 z izvajalcem Stopar PGM d.o.o. sklenila pogodbo za izgradnjo komunalne infrastrukture in krožnega križišča za poslovno cono Ajdovščina v vrednosti 703.339 EUR brez DDV. K pogodbi je bil 15. 3. 2022

sklenjen aneks št. 1 zaradi vključitve podizvajalca v delo in 28. 9. 2022 aneks št. 2 zaradi izvedbe dodatnih del v vrednosti 7.438 EUR brez DDV ter razlike v presežku nad 10 % cene posameznih pogodbenih postavk v vrednosti 31.353 EUR brez DDV. Skupna pogodbeni vrednost po sklenitvi aneksa št. 2 je znašala 742.130 EUR brez DDV. V letu 2022 je občina za izvršena dela izvajalcu plačala 877.308 EUR.

2.3.3.a Občina je v razpisni dokumentaciji za javno naročilo za izgradnjo komunalne infrastrukture in krožnega križišča za poslovno cono Ajdovščina navedla, da vsak ponudnik lahko predloži le eno ponudbo. Ponudnik, ki predloži več kot eno ponudbo, diskvalificira vse ponudbe, v katerih nastopa bodisi kot samostojni ponudnik, v skupni ponudbi ali kot podizvajalec. Ponudnik ne sme nastopati v eni ponudbi kot ponudnik, v drugi ponudbi pa kot podizvajalec. Posamezni subjekt lahko nastopa kot podizvajalec v več ponudbah, pod pogojem, da v nobeni od ponudb ne nastopa tudi kot glavni izvajalec. Navedeno določilo je v neskladju z načelom zagotavljanja konkurence med ponudniki, ki ga določa drugi odstavek 5. člena ZJN-3.

Pojasnilo občine

Občina je z omenjenim določilom v razpisni dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročanja zagotavljala pogoje za preprečevanje zlorabe položaja gospodarskega subjekta ter onemogočanje nelojalne konkurence.

2.3.3.b Občina je 28. 9. 2022 z izvajalcem sklenila aneks št. 2, na podlagi katerega je prevzela obveznosti iz podražitev posameznih cen elementov pogodbenih del v skupnem znesku 31.353 EUR brez DDV ter kot podlago za to navedla 656. člen Obligacijskega zakonika⁵⁷ (v nadaljevanju: OZ) oziroma kot razliko v ceni, ki presega 10 % določenih elementov posameznih pogodbenih postavk. Iz obrazložitve aneksa št. 2 izhaja, da se podražitve nanašajo na razliko v ceni pri posameznih elementih postavk zaradi podražitve asfalta, dobavi litoželeznih pokrovov in rešetk, tamponskega drobljenca, kanalizacijskih cevi in jaškov.

V prvem odstavku 656. člena OZ je določeno, da če je bilo dogovorjeno, da se cena za dela ne bo spremenila, ko bi se po sklenitvi pogodbe zvišale cene za elemente, na podlagi katerih je bila določena, lahko izvajalec kljub takemu pogodbenemu določilu zahteva spremembo, če so se cene za elemente toliko zvišale, da bi morala biti cena za dela več kot za 10 % višja. V drugem odstavku istega člena je določeno, da lahko v tem primeru izvajalec zahteva samo razliko v ceni, ki presega 10 %, razen če so se cene za elemente zvišale potem, ko je prišel v zamudo.

Občina je kot podlago za sklenitev aneksa št. 2 pridobila ponudbeni predračun izvajalca, ni pa pri preverjanju vrednosti podražitev opravila ustreznih analiz ter uporabila indeksov podražitev, ki bi odražali upravičenost podražitev na podlagi 656. člena OZ. Občina zato ob sklenitvi aneksa št. 2 ni upoštevala načela gospodarnosti, ki ga določa 4. člen ZJN-3 in ki opredeljuje, da mora naročnik izvesti javno naročanje tako, da z njim zagotovi gospodarno in učinkovito porabo javnih sredstev in uspešno doseže cilje svojega delovanja, določene skladno s predpisi, ki urejajo porabo proračunskih in drugih

⁵⁷ Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631.

javnih sredstev. Občina pred spremembo pogodbe ni preverila in utemeljila gospodarnosti takšne spremembe, saj ni preverila upravičenosti zvišanja cen, ki jih določa prvi odstavek 656. člena OZ.

2.3.4 Sanacija ceste Žablje–Vrtovče

Občina je v letu 2021 izvedla evidenčni postopek oddaje javnega naročila z zbiranjem ponudb in 29. 7. 2021 z izvajalcem Stopar PGM d.o.o. sklenila pogodbo za izvedbo sanacije ceste Žablje–Vrtovče v vrednosti 76.960 EUR. V letu 2022 je občina za izvršena dela izvajalcu plačala 76.959 EUR.

2.3.4.a ZJF v drugem odstavku 22. člena med drugim določa, da je pri pripravi skupnega NRP treba upoštevati, da mora biti posamezen investicijski projekt ali program neposrednega uporabnika v skladu s predpisano metodologijo za izdelavo investicijske dokumentacije in potrjen najmanj na ravni predinvesticijske zasnove. Tudi Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ⁵⁸ (v nadaljevanju: uredba o enotni metodologiji) v prvem odstavku 24. člena določa, da se investicijski projekt uvrsti v NRP, če izpolnjuje pogoje, določene v ZJF in drugih, na njegovi podlagi izdanih predpisih. V tretjem odstavku 24. člena uredbe o enotni metodologiji je določeno, da je temeljni dokument za uvrstitev projekta v NRP dokument identifikacije investicijskega projekta (v nadaljevanju: DIIP), s katerim se med drugim določi izhodiščna vrednost projekta. Uredba o enotni metodologiji v 4. točki prvega odstavka 4. člena določa, da je treba za investicijske projekte pod vrednostjo 300.000 EUR, ki se financirajo s proračunskimi sredstvi, zagotoviti DIIP, v drugem odstavku 4. člena te uredbe pa je določeno, da se pri projektih z ocenjeno vrednostjo pod 100.000 EUR vsebina investicijske dokumentacije lahko ustrezno prilagodi (poenostavi), vendar mora vsebovati vse ključne prvine, potrebne za odločanje o investiciji in zagotavljanje spremljanja učinkov.

Občina pred uvrstitvijo projekta v NRP ni pripravila DIIP oziroma poenostavljene investicijske dokumentacije (v letu 2022 je izvajalcu plačala 76.959 EUR), kar je v neskladju z drugim odstavkom 22. člena ZJF v povezavi s tretjim odstavkom 24. člena uredbe o enotni metodologiji.

2.3.4.b V 6. členu pogodbe je določeno, da se izvajalec zavezuje dokončati pogodbeni dela v 2 mesecih od uvedbe v delo oziroma najkasneje do 30. 11. 2021, v 16. členu pogodbe pa je določeno, da vsaka pogodbeni stranka lahko predlaga spremembe in dopolnitve k tej pogodbi, ki so veljavne le, če so sklenjene v pisni obliki kot aneks k tej pogodbi.

Iz zapisnika o uvedbi v delo je razvidno, da je bil izvajalec uveden v delo 25. 7. 2022, iz zapisnika o primopredaji ter končnem obračunu izvršenih del pa je razvidno, da so se dela zaključila 13. 9. 2022, kar je 287 dni po pogodbeno določenem roku za dokončanje del. Občina z izvajalcem ni sklenila aneksa k pogodbi za podaljšanje roka za dokončanje del, kar je v neskladju s pogodbenimi določili.

⁵⁸ Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16.

2.3.5 Vzpostavitev tematske poti suhozidja in terasirane krajine

Občina je v letu 2021 izvedla evidenčni postopek oddaje javnega naročila z zbiranjem ponudb in 6. 9. 2021 z izvajalcem Markom Vrčonom s. p. sklenila pogodbo za vzpostavitev tematske poti suhozidja in terasirane krajine v vrednosti 55.168 EUR brez DDV. K pogodbi je bil 20. 2. 2022 sklenjen aneks št. 1 zaradi podaljšanja roka izvedbe del in 1. 9. 2022 aneks št. 2 zaradi izvedbe dodatnih in več del v vrednosti 24.570 EUR brez DDV. Skupna pogodbeni vrednost po sklenitvi aneksa št. 2 je znašala 79.738 EUR brez DDV. V letu 2022 je občina za izvršena dela izvajalcu plačala 97.280 EUR.

2.3.5.a Iz končne situacije izvajalca z dne 20. 5. 2022 in gradbenega dnevnika je razvidno, da je izvajalec od 27. 1. 2022 do 9. 3. 2022 opravil dodatna in več dela v vrednosti 29.975 EUR (24.570 EUR brez DDV), ki so bila dogovorjena z aneksom št. 2. Občina je aneks št. 2, ki vključuje dodatna in več dela v vrednosti 24.570 EUR brez DDV (v letu 2022 je izvajalcu plačala 29.975 EUR) sklenila 1. 9. 2022 oziroma najmanj 176 dni po opravljenih delih, kar je v neskladju s 142. členom pravilnika o postopkih.

2.3.6 Sofinanciranje projekta Regionalne razvojne agencije Severne Primorske

Občina je 6. 10. 2020 z RRA Severne Primorske d.o.o. Nova Gorica (v nadaljevanju: razvojna agencija) sklenila neposredno pogodbo o sofinanciranju izvajanja del nalog in aktivnosti v okviru čezmejnega projekta "ENERNETMOB" programa Sodelovanja 2014–2020 Interreg Mediteran v skupni vrednosti 124.325 EUR (od tega občina sofinancira stroške za izvedbo aktivnosti, ki so se izvedle za občino največ v vrednosti 5.688 EUR). K pogodbi je bil 15. 9. 2022 sklenjen aneks št. 1 glede zaračunavanja uporabe polnilnice za električna vozila. V letu 2022 je občina razvojni agenciji plačala stroške za izvedene aktivnosti v znesku 3.413 EUR.

2.3.6.a V 4. členu pogodbe je med drugim določeno, da bo občina znesek izplačala na podlagi računov ter poročil z dokazili o opravljenih aktivnostih. K računu, ki ga je v letu 2022 plačala občina v znesku 3.413 EUR, ni bilo priloženo poročilo z dokazili o opravljenih aktivnostih, kar je v neskladju s pogodbenimi določili ter z drugim odstavkom 54. člena ZJF, ki določa, da je treba pravni temelj in višino obveznosti, ki izhajata iz verodostojne knjigovodske listine, pred izplačilom preveriti in pisno potrditi.

2.3.7 Dokončanje komunalne infrastrukture v Lokavcu

Občina je v letu 2021 izvedla evidenčni postopek oddaje javnega naročila z zbiranjem ponudb in 15. 4. 2021 z izvajalcem Zides d.o.o. sklenila pogodbo za dokončanje komunalne infrastrukture v Lokavcu v vrednosti 47.901 EUR brez DDV. K pogodbi je bil 29. 11. 2021 sklenjen aneks št. 1 v vrednosti 27.748 EUR brez DDV za dodatna in več dela. Skupna pogodbeni vrednost po sklenitvi aneksa št. 1 je znašala 75.649 EUR brez DDV. V letu 2022 je občina za izvršena dela izvajalcu plačala 19.153 EUR.

2.3.7.a Občina pred uvrstitvijo projekta v NRP ni pripravila DIIP oziroma poenostavljene investicijske dokumentacije (izvajalcu je v letu 2022 plačala 19.153 EUR), kar je v neskladju z drugim odstavkom 22. člena ZJF v povezavi s tretjim odstavkom 24. člena uredbe o enotni metodologiji.

2.4 Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam

Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v znesku 1.401.338 EUR. Odhodki, ki po vsebini predstavljajo tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam, so v letu 2022 znašali 1.365.881 EUR, kar predstavlja 4,6 % vseh izkazanih odhodkov občine v letu 2022. Na napačno izkazovanje teh odhodkov opozarjamo v točki 2.4.8.

Občina je v letu 2022 za dodelitev tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam izvedla 9 javnih razpisov.

2.4.1 Tekoči transferi na področju športa

Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam na področju športa so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v znesku 248.473 EUR, kar predstavlja 18,2 % vseh tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam, ki po vsebini predstavljajo tekoče transfere v letu 2022.

Občina je 17. 1. 2022 na svoji spletni strani⁵⁹ objavila Javni razpis za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa v Občini Ajdovščina za leto 2022, v časopisu Latnik št. 238⁶⁰ pa 28. 1. 2022 obvestilo o objavljenem razpisu. Na podlagi tega javnega razpisa je občina s 43 izvajalci športnih programov sklenila pogodbe o sofinanciranju in jim v letu 2022 dodelila 250.239 EUR in izplačala 248.473 EUR⁶¹.

2.4.1.a Zakon o športu⁶² v četrtem odstavku 20. člena določa, da predsednik in člani komisije podpišejo izjavo o prepovedi interesne povezanosti. Predsednica komisije ni podpisala izjave o interesni povezanosti, kar je v neskladju s četrtrim odstavkom 20. člena Zakona o športu.

2.4.2 Tekoči transferi na področju kulture

Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam na področju kulture so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v znesku 150.687 EUR, kar predstavlja 11 % vseh tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam, ki po vsebini predstavljajo tekoče transfere v letu 2022.

Tabela 4 prikazuje podatke o izplačanih tekočih transferih v letu 2022 na področju kulture in načinu njihove dodelitve.

⁵⁹ [URL: https://www.ajdovscina.si/javna_narocila_in_razpisi/javni_razpisi/2022011713554258/], 28. 5. 2024.

⁶⁰ [URL: <https://www.mojajdovscina.si/vipava/imenik/latnik-1.html>], 28. 5. 2024.

⁶¹ Razliko v znesku 1.766 EUR predstavljajo sredstva, ki niso bila izplačana, ker prijavitelji niso izvedli vseh predvidenih športnih programov.

⁶² Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb.

Tabela 4 Izplačani tekoči transferi na področju kulture v letu 2022 in način njihove dodelitve

Način dodelitve sredstev	Število prejemnikov sredstev	Izplačana sredstva	
		znesek v EUR	delež v %
Dodelitev z javnim razpisom	37	148.487	98,5
Dodelitev brez javnega razpisa (dopustne izjeme)	1	1.500	1,0
Dodelitev na drugih podlagah ¹⁾	1	700	0,5
Skupaj	37²⁾	150.687	100,0

Opomba: ¹⁾ Na podlagi neposredne pogodbe.

²⁾ 2 prejemnikoma je občina dodelila sredstva z javnim razpisom in na podlagi neposrednih pogodb.

Vir: podatki občine.

Občina je 20. 1. 2022 na svoji spletni strani⁶³ objavila Javni razpis za sofinanciranje javnih kulturnih programov in projektov, obnove nepremične kulturne dediščine ter delovanja zvez v Občini Ajdovščina v letu 2022 (v nadaljevanju: javni razpis na področju kulture). Na podlagi tega javnega razpisa je občina s 37 izvajalci kulturnih programov in projektov sklenila pogodbe o sofinanciranju in jim v letu 2022 dodelila 157.700 EUR in izplačala 148.487 EUR⁶⁴.

2.4.2.a Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo⁶⁵ (v nadaljevanju: ZUJIK) v drugem odstavku 114. člena določa, da lahko občina v besedilu objave javnega razpisa poleg vsebin javnega razpisa, določenih v prvem odstavku istega člena, objavi tudi druge podatke, če so potrebni glede na vrsto predmeta javnega razpisa.

Občina je v objavi javnega razpisa na področju kulture navedla, da bodo javni kulturni programi, delovanje kulturnih zvez, kulturni projekti ter obnova nepremične kulturne dediščine sofinancirani po kriterijih in merilih iz Pravilnika o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v Občini Ajdovščina⁶⁶ (v nadaljevanju: pravilnik za kulturo) in razpisne dokumentacije. V 19. členu pravilnika za kulturo so določeni kriteriji za ocenjevanje projekta obnove nepremične kulturne dediščine, v Točkovniku meril in kriterijev, ki je sestavni del pravilnika za kulturo pa so med drugim navedena merila, po katerih se posamezen program ali projekt ocenjuje. Pri nekaterih merilih je občina navedla možno število točk v razponu⁶⁷, ki jih vlagatelji lahko dosežejo po posameznem kriteriju, kriteriji za ocenjevanje projekta

⁶³ [URL: https://www.ajdovscina.si/javna_narocila_in_razpisi/javni_razpisi/2022012013441940/], 28. 5. 2024.

⁶⁴ Razliko v znesku 9.213 EUR predstavljajo sredstva, ki niso bila izplačana, ker prijavitelji niso izvedli vseh predvidenih aktivnosti.

⁶⁵ Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP.

⁶⁶ Uradni list RS, št. 97/12, 85/15 in 82/16.

⁶⁷ Na primer: za merilo pomembnost in kakovost programa (abonmajske, gledališke in glasbene predstave ter redni cikel predstav ali druge prireditve) je navedeno od 20 do 50 točk, za merilo pomembnost projekta za kulturo ter inovativnost kulturnega projekta je navedeno od 20 do 100 točk, za merilo kakovost in zahtevnost predloženega projekta je navedeno od 10 do 150 točk. Način uporabe meril ni določen.

obnove nepremične kulturne dediščine⁶⁸ pa so bili le opisni. Občina v objavi javnega razpisa na področju kulture in v razpisni dokumentaciji ni določila načina uporabe teh meril in kriterijev (v letu 2022 je izplačala 148.487 EUR). Občina bi morala za zagotovitev transparentne in enakopravne obravnave potencialnih prejemnikov sredstev določiti tudi način uporabe meril in kriterijev, ker pa jih ni določila, je ravnala v neskladju z drugim odstavkom 114. člena ZUJIK.

Ukrep občine

Občinski svet je 23. 5. 2024 sprejel Pravilnik o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v občini Ajdovščina⁶⁹, ki med drugim določa način uporabe meril in kriterijev vseh kulturnih programov in projektov.

2.4.2.b Občina je v letu 2022 poleg sredstev, dodeljenih na podlagi javnega razpisa na področju kulture, Turističnemu društvu Vipavski Križ dodelila in izplačala 700 EUR za izvajanje kulturnega programa društva na podlagi neposredne pogodbe, ne da bi prej izvedla javni razpis oziroma javni poziv, kar je v neskladju s 57. členom ZUJIK, ki določa, da lokalna skupnost z izvajalcem javnega kulturnega programa sklene pogodbo iz 93. člena ZUJIK na podlagi javnega razpisa oziroma javnega poziva po postopku, določenem v tem zakonu.

2.4.3 Tekoči transferi na področju prireditev

Pri dodeljevanju transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam mora občina upoštevati določila 12. poglavja pravilnika o postopkih, po katerih se sredstva praviloma dodeljujejo z javnim razpisom, razen če so izpolnjeni pogoji za sklenitev neposredne pogodbe. V 215. členu pravilnika o postopkih je določeno, da se določbe 12. poglavja pravilnika o postopkih med drugim ne uporabljajo, če je postopek za dodelitev sredstev tekočih transferov urejen s posebnim zakonom ali podzakonskim predpisom.

Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam na področju prireditev so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v znesku 218.131 EUR, kar predstavlja 16 % vseh tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam, ki po vsebini predstavljajo tekoče transfere v letu 2022.

Občina je v letu 2022 na področju prireditev vsa sredstva v znesku 218.131 EUR izplačala na podlagi 2 javnih razpisov, med drugim tudi na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje prireditev v Občini Ajdovščina v letu 2022 (v nadaljevanju: javni razpis za sofinanciranje prireditev), ki ga je 24. 1. 2022 objavila na svoji spletni strani⁷⁰. Na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje prireditev in sklenjenih

⁶⁸ V pravilniku za kulturo je določeno, da so kriteriji za ocenjevanje projekta obnove nepremične kulturne dediščine pomembnost kulturne dediščine, ogroženost, ustreznost programa obnove ter finančna izvedljivost projekta oziroma višina zagotovljenih lastnih sredstev. Način vrednotenja kriterijev ni določen.

⁶⁹ Uradni list RS, št. 44/24.

⁷⁰ [URL: https://www.ajdovscina.si/javna_narocila_in_razpisi/javni_razpisi/2022012408173001/], 28. 5. 2024.

pogodb o sofinanciranju je občina 58 izvajalcem dodelila sredstva v skupnem znesku 209.410 EUR in izplačala sredstva v skupnem znesku 183.099 EUR⁷¹.

2.4.3.a Objava javnega razpisa za sofinanciranje prireditvev ni vsebovala datuma odpiranja vlog za dodelitev sredstev, kar je v neskladju s prvim odstavkom 219. člena pravilnika o postopkih, ki določa obvezne sestavine objave javnega razpisa.

2.4.3.b Pravilnik o postopkih v tretjem odstavku 220. člena določa obvezne sestavine razpisne dokumentacije, med drugim tudi način določanja deleža, ki ga prejme posamezni prejemnik (3. točka tretjega odstavka 220. člena pravilnika o postopkih), ter navedbo vrste meril, s pomočjo katerih se med tistimi, ki izpolnjujejo pogoje, izberejo prejemniki sredstev, način njihove uporabe in pomen posameznih meril (6. točka tretjega odstavka 220. člena pravilnika o postopkih).

Občina je v objavi javnega razpisa za sofinanciranje prireditvev, ki je del razpisne dokumentacije, navedla merila in kriterije za izbor prijaviteljev za sofinanciranje prireditvev. Pri enem merilu kakovost in inovativnost programa prireditve je občina navedla možno število točk v razponu⁷², ni pa navedla načina uporabe tega merila. Občina je v objavi javnega razpisa za sofinanciranje prireditvev, ki je del razpisne dokumentacije, navedla tudi, da bo dodatno sofinancirala upravičene stroške prevoza stojnic in postavitve cestnih zapor v deležu do 100 %, ni pa navedla načina določanja deleža, ki ga prejme posamezen prejemnik.

Občina v objavi javnega razpisa za sofinanciranje prireditvev, ki je del razpisne dokumentacije, ni navedla načina uporabe merila ter načina določanja deleža, ki ga prejme posamezni prejemnik (v letu 2022 je izplačala 183.099 EUR), kar je v neskladju s 3. in 6. točko tretjega odstavka 220. člena pravilnika o postopkih.

2.4.4 Tekoči transferi na področju zaposlitev v nevladnih organizacijah

Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam na področju zaposlitev v nevladnih organizacijah so v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 izkazani v skupnem znesku 184.297 EUR, kar predstavlja 13,5 % vseh izkazanih tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam, ki po vsebini predstavljajo tekoče transfere v letu 2022.

Občina je 7. 1. 2022 na svoji spletni strani⁷³ objavila Javni razpis za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah za leto 2022 (v nadaljevanju: javni razpis za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah). Na podlagi tega javnega razpisa in sklenjenih pogodb je občina

⁷¹ Razliko v znesku 26.311 EUR predstavljajo sredstva, ki niso bila izplačana, ker prijavitelji niso izvedli vseh predvidenih aktivnosti.

⁷² Mnenje komisije o kakovosti in pestrosti programa prireditve se točkuje od 0 do 50 točk ter mnenje komisije o izvirnosti vsebine prireditve ali nove ustvarjalnosti glede na pretekle projekte prijavitelja se točkuje od 0 do 10 točk.

⁷³ [URL: https://www.ajdovscina.si/javna_narocila_in_razpisi/javni_razpisi/2022010711581112/], 28. 5. 2024.

20 prejemnikom v letu 2022 dodelila sredstva v skupnem znesku 191.412 EUR in izplačala sredstva v skupnem znesku 184.297 EUR⁷⁴.

2.4.4.a Občina je v objavi javnega razpisa za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah, ki je del razpisne dokumentacije, navedla merila za izbor prijaviteljev za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah. Občina je pri enem merilu⁷⁵ navedla samo najvišje možno število točk, ni pa navedla načina uporabe tega merila (v letu 2022 je izplačala 184.297 EUR), kar je v neskladju s 6. točko tretjega odstavka 220. člena pravilnika o postopkih.

2.4.5 Tekoči transferi na drugih področjih

2.4.5.a Občina je v letu 2022 na podlagi neposredne pogodbe OOOZ Ajdovščina dodelila in izplačala sredstva v znesku 20.000 EUR za sofinanciranje aktivnosti pospeševanja gospodarstva območne obrtno-podjetniške zbornice Ajdovščina v letu 2022, ne da bi prej izvedla javni razpis po postopku, ki ga v 12. poglavju določa pravilnik o postopkih.

Ukrep občine

Občinski svet je 27. 6. 2024 sprejel Pravilnik o dodeljevanju proračunskih sredstev za pospeševanje razvoja gospodarstva v Občini Ajdovščina⁷⁶, ki v okviru instrumentov za pospeševanje razvoja gospodarstva vključuje tudi ukrep št. 11 – sofinanciranje projektov s področja podpornih storitev za spodbujanje podjetništva in inovativnosti. Na podlagi tega pravilnika bo občina izvedla javni razpis ter v skladu z njim dodelila sredstva za krepitev podpornega okolja za gospodarstvo.

2.4.6 Dodelitev sredstev splošne proračunske rezervacije

Po določitih prvega odstavka 42. člena ZJF se v proračunu del predvidenih proračunskih prejemkov ne razporedi vnaprej, ampak se zadrži kot splošna proračunska rezervacija, ki se v proračunu posebej izkazuje. Po določitih drugega odstavka 42. člena ZJF se sredstva splošne proračunske rezervacije uporabljajo za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva, ali za namene, za katere se med letom izkaže, da sredstva niso zagotovljena v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati. Po določitih tretjega odstavka 42. člena ZJF o uporabi sredstev odloča župan in dodeljena sredstva se razporedijo v finančni načrt neposrednega uporabnika.

⁷⁴ Razliko v znesku 7.115 EUR predstavljajo sredstva, ki niso bila izplačana, ker prijavitelji niso izvedli vseh predvidenih aktivnosti.

⁷⁵ Merilo "Program izvajalca je skladen s Strategijo razvoja Občine Ajdovščina do leta 2030" se vrednoti do 15 točk.

⁷⁶ Uradni list RS, št. 57/24.

2.4.6.a Občina je v letu 2022 iz sredstev splošne proračunske rezervacije na podlagi prejetih vlog in sklepov župana 46 prejemnikom⁷⁷ dodelila in izplačala finančno pomoč za enkratni program oziroma dejavnost v skupnem znesku 70.420 EUR. Občina pri tem ni izkazala, da gre za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva, ali za namene, za katere sredstva niso bila zagotovljena v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati. Navedeno je v neskladju z drugim odstavkom 42. člena ZJF. Plačila finančne pomoči nepridobitnim organizacijam in ustanovam v skupnem znesku 70.420 EUR po vsebini predstavljajo transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam, zato bi občina morala izvesti javni razpis po postopku, ki ga v 12. poglavju določa pravilnik o postopkih.

2.4.6.b Občina je 46 prejemnikom dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 70.420 EUR, ne da bi z njimi sklenila pogodbe o dodelitvi sredstev, kar je v neskladju s 50. členom ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo.

2.4.7 Posredovanje informacij javnega značaja na svetovni splet

Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja⁷⁸ (v nadaljevanju: uredba posredovanju informacij) v prvem in drugem odstavku 10. člena določa, da mora občina v zvezi z javnimi razpisi, ki jih vodi, na svetovni splet posredovati dokumentacijo o najmanj naslednjih javno dostopnih informacijah javnega značaja:

- javni razpis in razpisno dokumentacijo – z dnem objave javnega razpisa;
- dokumentacijo o članih komisij za izvedbo postopkov javnih razpisov ter prejemnikih in višini prejetih sredstev – najpozneje v 7 dneh po izdaji sklepov o izbiri prejemnikov sredstev in

⁷⁷ Društvu za varstvo in vzgojo ptic Ajdovščina v znesku 546 EUR, Zavodu Pristan v znesku 1.000 EUR, Društvu Brje v znesku 100 EUR, Društvu Trillek, Društvo za ohranitev starih običajev v znesku 2.963 EUR, Športni zvezi Ajdovščina v znesku 1.847 EUR, Konjenskem društvu Sveti Štefan Vipavska dolina v znesku 1.200 EUR, Društvu za ohranjanje naravne in kulturne dediščine Gora v znesku 270 EUR, Kulturnemu društvu Komorni zbor Ipavska v znesku 300 EUR, Društvu psoriatikov Slovenije v znesku 1.000 EUR, SŠ Ajdovščina v znesku 1.555 EUR, Društvu Fežularji v znesku 444 EUR, Kulturno umetniškemu društvu "Sotočje" v znesku 2.265 EUR, Društvu upokojencev Ajdovščina v skupnem znesku 4.030 EUR, ZRC SAZU v znesku 1.000 EUR, Slovenski matici v znesku 1.000 EUR, Društvu za otroke sveta v znesku 200 EUR, Kulturnemu društvu Pihalna godba Vrhopolje, Vipava v znesku 400 EUR, Škofiji Koper v znesku 1.980 EUR, Kulturno-umetniško-športno-rekreativnem društvu Numulit.us v znesku 3.500 EUR, Društvu za odkrivanje in varovanje naravnih in kulturnih vrednot Matija Vetrovec v znesku 3.000 EUR, Društvu za kulturo, šport, turizem in razvoj Ortaona v znesku 647 EUR, Kulturno umetniško izobraževalnemu društvu Lična hiša (društvo je bilo 22. 8. 2023 izbrisano iz Poslovnega registra Slovenije) v znesku 3.000 EUR, Plesnemu klubu ADC v znesku 950 EUR, Aeroklubu Josip Križaj v znesku 4.000 EUR, Inštitutu za mladinsko politiko v znesku 6.024 EUR, Zavodu Disidis v znesku 1.000 EUR, Društvu invalidov Ajdovščina – Vipava v znesku 600 EUR, Društvu za zaščito živali Kočevje v znesku 500 EUR, Nogometnemu društvu Primorje v znesku 1.500 EUR, Frančiškanskemu samostanu Sveta Gora v znesku 5.697 EUR, Športnemu društvu Škou v znesku 1.830 EUR, Radio klubu Ajdovščina v znesku 800 EUR, Župniji Otlica v znesku 1.293 EUR, Šahovskemu društvu Čaven Ajdovščina v znesku 1.074 EUR, Župniji Vipavski križ v znesku 1.500 EUR, Rokometnemu klubu Ajdovščina v znesku 450 EUR, Namiznoteniškemu klubu Burja Ajdovščina v znesku 2.000 EUR, Plesnemu klubu EL1 v znesku 300 EUR, Glasbenemu društvu JBD v znesku 200 EUR, UL BF v znesku 3.500 EUR, Avto klubu Ajdovščina Motorsport v znesku 100 EUR, Kulturno umetniškemu društvu Duri Col v znesku 1.000 EUR, Balinarskemu klubu Cesta v znesku 1.500 EUR, Združenju borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Ajdovščina – Vipava v znesku 300 EUR, Vipavski območni Karitas v znesku 1.100 EUR in Območnemu združenju veteranov vojne za Slovenijo občin Ajdovščina in Vipava v znesku 955 EUR.

⁷⁸ Uradni list RS, št. 24/16 in 146/22.

- zaključno poročilo ali povzetek o poteku in rezultatih porabljenih sredstev – najpozneje v 14 dneh od potrditve oziroma sprejetja poročila.

V tretjem odstavku 10. člena uredbe o posredovanju informacij pa je določeno, da če so bile sklenjene neposredne pogodbe o sofinanciranju oziroma dodelitvi javnih sredstev brez razpisa, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja javne finance, se javno dostopne informacije javnega značaja iz pogodbe objavijo najpozneje v 14 dneh od sklenitve pogodbe.

2.4.7.a Občina na svetovni spleti ni posredovala dokumentacije o članih komisije za izvedbo postopka javnega razpisa na področju zaposlitev v nevladnih organizacijah, kar je v neskladju s prvim in drugim odstavkom 10. člena uredbe o posredovanju informacij.

Ukrepi občine

Občina je 16. 12. 2022 na svetovnem spletu objavila dokumentacijo o članih komisije za izvedbo postopka Javnega razpisa za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah za leti 2023 in 2024.

2.4.7.b Občina na svetovnem spletu ni objavila javno dostopnih informacij javnega značaja iz 8 pogodb⁷⁹ o sofinanciranju oziroma dodelitvi javnih sredstev brez razpisa v skupnem znesku 135.740 EUR, sklenjenih v letu 2022, kar je v neskladju s tretjim odstavkom 10. člena uredbe o posredovanju informacij.

Ukrepi občine

Občina je 13. 8. 2024 na svetovnem spletu objavila javno dostopne informacije javnega značaja iz pogodb o sofinanciranju oziroma dodelitvi javnih sredstev brez razpisa, veljavnih v letu 2024.

2.4.8 Izkazovanje tekočih transferov

Čeprav nismo revidirali računovodskih izkazov, občino opozarjamo na napačno izkazovanje tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022, in sicer je občina:

- izplačana sredstva SŠ Ajdovščina v znesku 11.997 EUR za sodelovanje pri programu senčenja na delovnem mestu za dijake,
- izplačana sredstva Zdravstvenemu domu Nova Gorica v znesku 3.648 EUR za sofinanciranje Centra za zdravljenje odvisnosti za leto 2022,

⁷⁹ Pogodbe, sklenjene z Gasilsko zvezo Ajdovščina v znesku 50.000 EUR, RKS – Območnim združenjem Ajdovščina v znesku 4.000 EUR, Turističnim društvom Vipavski križ v znesku 700 EUR, Društvom likovnih umetnikov severne Primorske v znesku 1.500 EUR, Mladinskim svetom Ajdovščina v znesku 20.000 EUR, Vipavsko območno Karitas v znesku 17.000 EUR, RKS – Območnim združenjem Ajdovščina v znesku 22.540 EUR, in OOO Ajdovščina v znesku 20.000 EUR.

- izplačana sredstva Posoškemu razvojnemu centru v znesku 17.124 EUR za sofinanciranje izvajanja nalog skladnega regionalnega razvoja ter
- izplačana sredstva izvajalcu Marmor in Granit Vojko Mužina s.p. v znesku 2.688 EUR za zamenjavo kamnitega podstavka

napačno izkazala na kontu 4120 – Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam; iz predložene dokumentacije izhaja, da v navedenih primerih, izhajajoč iz namena oziroma vsebine odhodkov, ne gre za tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam, zato jih občina ne bi smela izkazati med tekočimi transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam, ampak bi jih morala, upoštevajoč namen oziroma vsebino posameznega odhodka, izkazati na drugih vsebinsko ustreznih kontih, saj sicer sporočilna vrednost o obsegu sredstev, ki jih občina porabi za tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam, ni ustrezna; zaradi napačnega izkazovanja so bili v BPO zaključnega računa proračuna občine za leto 2022 tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam precenjeni za 35.457 EUR; napačno izkazovanje tekočih transferov ne vpliva na skupni obseg izkazanih odhodkov občine, vpliva pa na izkazovanje ekonomskega namena porabe sredstev; navedeno ravnanje je v neskladju s 1. členom Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava⁸⁰ (v nadaljevanju: PEKN), ki določa, da neposredni uporabniki izkazujejo javnofinančne prihodke in druge prejemke, odhodke in druge izdatke, sredstva ter obveznosti do virov sredstev na kontih, predpisanih v enotnem kontnem načrtu, ki je priloga PEKN, v skladu z vsebino kontov, predpisano s PEKN.

2.5 Zadolževanje

Zadolževanje občin urejata ZJF in Zakon o financiranju občin⁸¹ (v nadaljevanju: ZFO-1), ki določata predvsem način, namen in pogoje zadolžitve občine, največji možni obseg zadolževanja občine ter izdajo poroštva občine za zadolževanje pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine.

2.5.1 Zadolževanje, odplačilo obveznosti in izdaja poroštva občine

Občina se v letu 2022 ni zadolžila, odplačala pa je 13.271.252 EUR⁸² obveznosti iz dolgoročnih posojil.

Največji možni obseg zadolževanja občine določa drugi odstavek 10.b člena ZFO-1. Občina se v tekočem proračunskem letu lahko zadolži, če odplačilo obveznosti iz posojil (glavnice in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov (obrokov) ter potencialnih obveznosti iz izdanih poroštva za izpolnitev obveznosti posrednih proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 10 % realiziranih prihodkov iz BPO občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne

⁸⁰ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 158/22.

⁸¹ Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2.

⁸² Glavnice v znesku 13.221.918 EUR in obresti v znesku 49.334 EUR.

prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov.

ZFO-1 v prvem odstavku 21. člena določa, da se v državnem proračunu zagotavljajo dodatna sredstva za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki so uvrščene v NRP občinskih proračunov, v drugem odstavku 21. člena⁸³ pa je določal, da se del sredstev iz prejšnjega odstavka občinam za vsako proračunsko leto zagotovi v višini 6 % skupne primerne porabe občin.

Zakon o spremembah Zakona o financiranju občin⁸⁴ (v nadaljevanju: ZFO-1C) je v prehodnih in končnih določbah prvega odstavka 10. člena določal, da se ne glede na drugi odstavek 21. člena ZFO-1 občinam v letih 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023 zagotavljajo sredstva v višini 3 % v obliki nepovratnih sredstev iz državnega proračuna, 3 % pa v obliki povratnih sredstev kot dodatno zadolževanje občin v proračunu države, ter v četrtem odstavku istega člena, da se v največji možni obseg zadolževanja občin iz drugega odstavka 10.b člena ZFO-1 ne všteva zadolžitev iz prvega odstavka tega člena.

Prvi odstavek 56. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017⁸⁵ (v nadaljevanju: ZIPRS1617) je med drugim določal, da se ne glede na drugi odstavek 21. člena ZFO-1 v letu 2016 sredstva za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki so uvrščene v NRP občinskih proračunov, zagotavljajo v višini 5 % skupne primerne porabe občin, pri čemer se 2 % sredstev v letu 2016 zagotavljata v obliki transfera iz državnega proračuna, 3 % sredstev pa v obliki odobritve dodatnega zadolževanja občin v proračunu države. Drugi odstavek 56. člena ZIPRS1617 je določal, da se zadolžitev iz prejšnjega odstavka ne všteva v največji možni obseg zadolževanja občin iz drugega odstavka 10.b člena ZFO-1. Enako sta za leti 2017 in 2018 določala prvi in drugi odstavek 56. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018⁸⁶ (v nadaljevanju: ZIPRS1718).

Tabela 5 prikazuje osnovo za zadolžitev⁸⁷, znesek dovoljenega odplačila dolga⁸⁸ in dejanskega odplačila dolga ter razmerje med dejanskim in dovoljenim obsegom zadolžitve občine v letu 2022.

⁸³ Drugi odstavek 21. člena ZFO-1 je bil črtan z uveljavitvijo Zakona o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20), ki se je začel uporabljati 1. 1. 2021.

⁸⁴ Uradni list RS, št. 71/17 in 21/18 – popr.; velja od 1. 1. 2018. Z uveljavitvijo Zakona o finančni razbremenitvi občin je bil v ZFO-1C 10. člen črtan.

⁸⁵ Uradni list RS, št. 96/15, 46/16, 80/16 – ZIPRS1718 in 3/22-ZDeb.

⁸⁶ Uradni list RS, št. 80/16, 33/17, 59/17, 71/17 – ZIPRS1819 in 3/22 – ZDeb.

⁸⁷ Prihodki iz BPO občinskega proračuna v letu pred letom zadolževanja, zmanjšani za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije ter prihodke režijskih obratov.

⁸⁸ Osnova za zadolžitev * 10 %.

Tabela 5 Osnova za zadolžitev, znesek dovoljenega in dejanskega odplačila dolga ter razmerje med dejanskim in dovoljenim obsegom zadolžitve občine v letu 2022

Osnova za zadolžitev, v EUR	22.298.416
Znesek dovoljenega odplačila dolga, v EUR	2.229.842
Znesek dejanskega odplačila dolga, v EUR	13.271.252
• od tega iz zadolžitve po določilih 56. člena ZIPRS1617 in ZIPRS1718 oziroma 10. člena ZFO-1C	158.130
Odplačilo dolga glede na osnovo za zadolžitev, v %	58,8
Odplačilo dolga glede na dovoljen znesek odplačila, v %	588,1

Vir: podatki o zadolženosti občine.

Tabela 6 prikazuje izračun obsega zadolževanja občine v letu 2022 po določilih 10.b člena ZFO-1.

Tabela 6 Izračun obsega zadolževanja občine v letu 2022 po določilih 10.b člena ZFO-1

Vrsta zadolžitve	Stanje zadolžitve 31. 12. 2022 v EUR	Odplačila obveznosti v letu 2022 v EUR	Delež odplačil obveznosti v %
(1)	(2)	(3)	(4)=(3/osnova ¹⁾) * 100
Dolgoročna posojila	993.609	13.113.122 ²⁾	58,8
Finančni najemi	0	0	/
Blagovni krediti ³⁾	0	0	/
Izdana poročstva občine	0	0	/
Skupaj	993.609	13.113.122²⁾	58,8

Opomba: ¹⁾ Osnova znaša 22.298.416 EUR.

²⁾ Ni vključeno odplačilo dolga iz zadolžitve po določilih 56. člena ZIPRS1617 in ZIPRS1718 oziroma 10. člena ZFO-1C v znesku 158.130 EUR.

³⁾ Med blagovne kredite uvrščamo pogodbe z obročnim plačilom obveznosti.

Vir: podatki o zadolženosti občine.

Stanje zadolžitve občine na dan 31. 12. 2022 znaša 993.609 EUR, odplačila obveznosti v letu 2022 pa 13.113.122 EUR in predstavljajo 58,8 % osnove za zadolžitev.

Občina je z odplačilom dolga v letu 2022 za 48,8 odstotne točke oziroma 10.883.280 EUR presegla mejo 10 %, določeno v drugem odstavku 10.b člena ZFO-1. Pri tem pa poudarjamo, da se občina v tem letu ni na novo zadolžila za namen, ki bi se všteval v največji obseg možnega zadolževanja občine, in torej ni kršila 10.b člena ZFO-1, temveč je presežena meja 10 % posledica odplačila obveznosti iz zadolžitve pred letom 2022. Občina je na podlagi 3 pogodb za donacijo sredstev v skupnem znesku 21.000.000 EUR, del sredstev v znesku 12.142.926 EUR, ki jih je prejela kot donacijo, porabila za predčasno plačilo obveznosti iz zadolžitve pred letom 2022.

2.5.2 Zadolževanje pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine

Posredni uporabniki občinskega proračuna, javni gospodarski zavodi in javna podjetja se lahko v skladu z določili prvega odstavka 88. člena ZJF zadolžujejo in izdajajo poročstva samo, če je z zakonom, ki ureja financiranje občin, to dovoljeno, in pod pogoji, ki jih določi občinski svet. Drugi odstavek 88. člena ZJF pa določa, da se pravne osebe, v katerih ima občina prevladujoč vpliv na upravljanje, lahko zadolžujejo in izdajajo poročstva pod pogoji, ki jih določi občinski svet.

Po določilih prvega odstavka 10.g člena ZFO-1 se lahko posredni proračunski uporabniki občinskega proračuna, javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina, ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, zadolžujejo in izdajajo poročstva s soglasjem občine pod pogoji, ki jih določi občinski svet, in če imajo zagotovljena sredstva za servisiranje dolga iz neproračunskih virov. Soglasje na podlagi tretjega odstavka 10.g člena ZFO-1 izda občinski svet. Četrty odstavek 10.g člena ZFO-1 določa, da mora občina v odloku o proračunu določiti obseg zadolževanja in obseg izdanih poročstev pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine.

Tabela 7 prikazuje podatke o zadolžitvi pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na dan 31. 12. 2022 in odplačila obveznosti pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine v letu 2022.

Tabela 7 Zadolžitev pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na dan 31. 12. 2022 in odplačila obveznosti pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine v letu 2022

Vrsta zadolžitve	v EUR	
	Stanje dolga 31. 12. 2022	Odplačilo dolga v letu 2022
Zadolžitev na podlagi soglasij občine	0	0
Zadolžitev brez soglasij občine	5.313	2.843
Izdana poročstva	0	0
Skupaj zadolžitev javnega sektorja na ravni občine	5.313	2.843

Vir: podatki občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine.

Stanje zadolženosti pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine iz zadolžitev brez soglasij občine se nanaša na zadolžitev javnega podjetja Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d.⁸⁹ iz finančnih leasingov⁹⁰ in dolgoročnega kredita⁹¹ in je na dan 31. 12. 2022 znašalo skupaj 285.633 EUR, od tega se na občino glede na njen lastniški delež nanaša skupaj 5.313 EUR. Odplačilo dolga je v letu 2022 znašalo skupaj 152.823 EUR, od tega se na občino glede na njen lastniški delež nanaša skupaj 2.843 EUR.

⁸⁹ Občina ima v javnem podjetju Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d. 1,86-odstotni lastniški delež.

⁹⁰ Javno podjetje Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d. je v letu 2018 sklenilo 1 pogodbo o finančnem leasingu za nakup osebnega vozila in v letu 2021 še 12 pogodb o finančnem leasingu za osebno in gospodarska vozila.

⁹¹ Javno podjetje Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d. je v letu 2018 sklenilo 1 pogodbo o dolgoročnem kreditu za trajna obratna sredstva.

2.5.2.a Kljub temu da občinski svet v Odloku o proračunu Občine Ajdovščina za leto 2018⁹² in Odloku o proračunu Občine Ajdovščina za leto 2021⁹³ ni določil pogojev, pod katerimi se pravne osebe javnega sektorja na ravni občine lahko zadolžijo, niti ni določil obsega zadolževanja in zanje ni izdal soglasij, kot to določata prvi in četrti odstavek 10.g člena ZFO-1, se je javno podjetje Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d. v letih 2018 in 2021 zadolžilo, kar kaže na pomanjkljiv nadzor občine nad zadolževanjem pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine. Občina zato ni ravnala v skladu s prvim odstavkom 71. člena ZJF, ki določa, da za finance pristojen organ občinske uprave izvaja tudi nadzor nad zadolževanjem pravnih oseb.

2.5.3 Poročanje o zadolžitvi

Obveznost občin, da obveščajo ministrstvo, pristojno za finance, o zadolževanju občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine, izhaja iz določil tretjega odstavka 85. člena in četrtega odstavka 88. člena ZJF. Način in roke poročanja o zadolževanju ureja Pravilnik o pošiljanju podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin⁹⁴ (v nadaljevanju: pravilnik o pošiljanju podatkov), ki v 8. členu določa, da morajo občine poročati o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine. Pravilnik o pošiljanju podatkov v prvem odstavku 9. člena določa, da mora občina najkasneje do 31. 1. tekočega leta prek aplikacije e-Dolg-občine Ministrstvu za finance poslati podatke o stanju zadolženosti občine in pravnih oseb na ravni občine na dan 31. 12. preteklega in predpreteklega koledarskega leta. Pravilnik o pošiljanju podatkov v 10. členu določa, da mora občina najkasneje do 15. 1. tekočega leta pridobiti podatke o stanju zadolženosti vseh pravnih oseb na ravni občine na dan 31. 12. preteklega in predpreteklega leta ne glede na to, ali so te izkazovale kakršnokoli zadolženost.

2.5.3.a Občina bi morala od 15 javnih zavodov, 2 javnih podjetij, 1 javnega sklada in 1 gospodarske družbe, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je, do 15. 1. 2023 pridobiti podatke o stanju njihove zadolženosti na dan 31. 12. 2022, vendar je podatke pravočasno pridobila od 15 javnih zavodov, 1 javnega podjetja in 1 gospodarske družbe, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je.

Podatkov o stanju zadolženosti na dan 31. 12. 2022 občina ni pridobila od 1 javnega podjetja in 1 javnega sklada, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je, kar je v neskladju z 10. členom pravilnika o pošiljanju podatkov. Posledično občina Ministrstvu za finance prek aplikacije e-Dolg-občine ni celovito poročala o stanju zadolženosti pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na dan 31. 12. 2022.

⁹² Uradni list RS, št. 82/16.

⁹³ Uradni list RS, št. 80/19.

⁹⁴ Uradni list RS, št. 3/13.

Ukrep občine

Občina je do 16. 7. 2024 od vseh javnih zavodov, javnih podjetij, javnega sklada in gospodarske družbe, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je, pridobila podatke o stanju njihove zadolženosti na dan 31. 12. 2023.

2.5.4 Primerjava stanja dolga

Tabela 8 prikazuje nekaj kazalnikov, ki prikazujejo stanje dolga občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na dan 31. 12. 2022, in primerjavo s stanjem dolga vseh občin v Republiki Sloveniji.

Tabela 8 Stanje dolga občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na dan 31. 12. 2022 in primerjalni podatki za vse občine v Republiki Sloveniji

	Občina	Vse občine v Republiki Sloveniji	Delež v %
(1)	(2)	(3)	(4)=(2/3)*100
Dolg občin/-e, v EUR	993.609	885.718.073	0,1
Dolg občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin/-e, v EUR	998.922	1.159.773.508	0,1
Število prebivalcev s stalnim prebivališčem	19.560	2.042.919	1,0
Dolg občine na prebivalca občin/-e, v EUR	51	434	/
Dolg občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na prebivalca občin/-e, v EUR	51	568	/
Prihodki BPO, v EUR	45.980.291	2.785.628.136	1,7
Dolg občin/-e glede na prihodke v BPO proračuna tekočega leta, v %	2,2	31,8	/

Vir: podatki občine, Ministrstva za finance in Statističnega urada Republike Slovenije.

Iz kazalnikov zadolžitve je razvidno:

- zadolženost občine na dan 31. 12. 2022 pomeni 0,1 % zadolženosti vseh občin v Republiki Sloveniji, prihodki BPO predstavljajo 1,7 % prihodkov BPO vseh občin v Republiki Sloveniji;
- dolg občine na prebivalca občine na dan 31. 12. 2022 je za 383 EUR oziroma 88,2 % manjši od dolga vseh občin v Republiki Sloveniji na prebivalca;
- dolg občine in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine na prebivalca občine na dan 31. 12. 2022 je za 517 EUR oziroma 91 % manjši od dolga vseh občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin na prebivalca v Republiki Sloveniji;
- delež dolga občine v prihodkih BPO proračuna je na dan 31. 12. 2021 za 29,6 odstotne točke manjši od povprečja tega kazalca za vse občine v Republiki Sloveniji.

2.6 Druga področja poslovanja

2.6.1 Določitev pristojnosti krajevnih skupnosti

ZLS v 18. členu določa, da se na območju občine lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti), ki so lahko v skladu z 19.c členom ZLS pravne osebe javnega prava, če je tako določeno v statutu občine. V 19.b členu ZLS je določeno, da se s statutom občine lahko določijo naloge ožjih delov občine, ki imajo svet, z odlokom pa se podrobneje določijo naloge in način izvajanja nalog, ki se prenesejo v izvajanje svetu ožjega dela občine.

Statut Občine Ajdovščina⁹⁵ (v nadaljevanju: statut občine iz leta 2012) je v drugem odstavku 2. člena določal, da je bilo na območju občine do 21. 6. 2018 ustanovljenih 26 krajevnih skupnosti, od 21. 6. 2018 do 11. 6. 2022 pa 27 krajevnih skupnosti. Statut Občine Ajdovščina⁹⁶ (v nadaljevanju: statut občine iz leta 2022) v drugem odstavku 5. člena določa, da je na območju občine od 11. 6. 2022 dalje ustanovljenih 28 krajevnih skupnosti kot ožjih delov občine.

Statut občine iz leta 2022 v prvem odstavku 60. člena določa, da so krajevne skupnosti pravne osebe javnega prava, v 59. členu tega statuta pa so določene pristojnosti krajevnih skupnosti. Statut občine iz leta 2022 v prvem odstavku 68. člena določa, da financiranje krajevnih skupnosti ureja zakon, v drugem odstavku istega člena pa, da se kriteriji in merila za financiranje nalog in delovanje krajevnih skupnosti določijo z odlokom. Statut občine iz leta 2012 je glede določitve pristojnosti krajevnih skupnosti, ki so pravne osebe javnega prava (67. člen statuta občine iz leta 2012), ter določitve kriterijev in meril za financiranje nalog in delovanje krajevnih skupnosti (drugi odstavek 76. člena statuta občine iz leta 2012) določal enako.

2.6.1.a Občina je s statutom občine iz leta 2012 in statutom občine iz leta 2022 določila pristojnosti krajevnih skupnosti, ni pa sprejela odloka, s katerim bi določila način izvajanja nalog, ki jih je prenesla na krajevne skupnosti, kar je v neskladju z 19.b členom ZLS.

2.6.1.b Občina ni sprejela odloka, s katerim bi določila kriterije in merila za financiranje nalog in delovanje krajevnih skupnosti, kar je bilo v neskladju z drugim odstavkom 76. člena statuta občine iz leta 2012 oziroma je v neskladju z drugim odstavkom 68. člena statuta občine iz leta 2022.

Ukrep občine

Občinski svet je 7. 3. 2024 sprejel Odlok o načinu izvajanja pristojnosti in financiranju krajevnih skupnosti v Občini Ajdovščina⁹⁷, ki med drugim določa način izvajanja nalog, ki jih je občina prenesla na krajevne skupnosti, ter kriterije in merila za financiranje nalog in delovanje krajevnih skupnosti.

⁹⁵ Uradni list RS, št. 44/12, 85/15, 8/18 in 38/18. Veljal je od 26. 6. 2012 do 11. 6. 2022.

⁹⁶ Uradni list RS, št. 79/22. Velja od 11. 6. 2022 dalje.

⁹⁷ Uradni list RS, št. 22/24.

2.6.2 Oddaja storitev upravljanja in vzdrževanja nepremičnega premoženja

Občina je 31. 12. 2010 z javnim podjetjem KSD d.o.o. (v nadaljevanju: javno podjetje KSD) sklenila neposredno Pogodbo o opravljanju storitev gospodarjenja s stanovanji in poslovnimi prostori (v nadaljevanju: pogodba o upravljanju) za nedoločen čas, na podlagi katere je občina pooblastila javno podjetje KSD za gospodarjenje s stanovanji in poslovnimi prostori, katerih lastnik je občina⁹⁸. V pogodbi o upravljanju je med drugim določeno, da bo javno podjetje KSD med drugim skrbelo za tekoče in investicijsko vzdrževanje omenjenih nepremičnin (2. člen pogodbe o upravljanju) ter da za plačilo stroškov vzdrževanja nepremičnin in drugih stroškov iz naslova gospodarjenja z njimi po tej pogodbi javno podjetje KSD občini izda mesečni račun za storitev tekočega meseca, in sicer s priloženim poročilom o opravljenem delu tekočega meseca, specifikirano po posamezni enoti in po posamezni storitvi, najkasneje do 20. v mesecu za pretekli mesec (14. člen pogodbe o upravljanju). K pogodbi o upravljanju je občina 8. 7. 2016 sklenila aneks št. 1 zaradi določitve naročnika vzdrževalnih del na stanovanjih in poslovnih prostorih ter zaradi natančnejše opredelitve nekaterih nalog javnega podjetja KSD v zvezi z gospodarjenjem s stanovanji. Skupna vrednost storitev v pogodbi ni določena. V letu 2022 je občina za opravljene storitve javnemu podjetju KSD plačala 55.294 EUR.

2.6.2.a V skladu z določbo prvega odstavka 53. člena ZJF se pogodba za nabavo blaga, naročilo storitev in oddajo gradenj v breme proračunskih sredstev sklene samo skladno s predpisi o javnem naročanju. Občina kot upravljavec nepremičnega premoženja javnega naročila ni oddala po enem od postopkov, predpisanih v prvem odstavku 39. člena ZJN-3 oziroma 28. členu ZJN-3, v kolikor so izpolnjeni predpisani pogoji za oddajo javnega naročila med osebami v javnem sektorju. Občina je s tem, ko ni izvedla postopka oddaje javnega naročila skladno s predpisi o javnem naročanju (v letu 2022 je javnemu podjetju KSD plačala skupaj 55.294 EUR), ravnala v neskladju s prvim odstavkom 53. člena ZJF.

Ukrepi občine

Občina in javno podjetje KSD sta se avgusta 2024 sporazumno dogovorila o prenehanju pogodbe o upravljanju z odpovednim rokom 31. 12. 2024. Občina bo za opravljanje storitev gospodarjenja s stanovanji in poslovnimi prostori predvidoma oktobra 2024 izvedla postopek v skladu z ZJN-3.

⁹⁸ Po seznamu (116 stanovanj in 72 poslovnih prostorov), ki je priloga pogodbe o upravljanju.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost dela poslovanja **Občine Ajdovščina** v letu 2022.

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da Občina Ajdovščina v letu 2022 v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna občine ter izvrševanje proračuna občine, prodaje nepremičnega premoženja in oddaje prostorov v najem, javna naročila pri investicijskih odhodkih, tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam, zadolževanje ter druga področja poslovanja (določitev pristojnosti krajevnih skupnosti ter oddaja storitev upravljanja in vzdrževanja nepremičnega premoženja), ni poslovala v skladu s predpisi ter pogodbenimi določili v naslednjih primerih:

priprava proračuna in zaključnega računa proračuna občine ter izvrševanje proračuna občine:

- obrazložitve proračuna občine za leto 2022 niso popolne, kar je v neskladju z Zakonom o javnih financah in Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti – točka 2.1.1.a;
- poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za leto 2022 ni popolno, kar je v neskladju z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna – točka 2.1.1.b;
- mesečno ni načrtovala likvidnosti proračuna; župan pri sklicu seje občinskega sveta na dnevni red ni uvrstil obravnave Poročila o polletni realizaciji proračuna Občine Ajdovščina za leto 2022; navedeni ravnanji sta v neskladju z Zakonom o javnih financah – točki 2.1.2.a in 2.1.3.a;

prodaje nepremičnega premoženja in oddaje prostorov v najem:

- evidenca nepremičnega premoženja ni popolna; občina je prodala zemljišča v skupni vrednosti 651.530 EUR (prihodki od prodaje zemljišč so v letu 2022 znašali 651.530 EUR), ne da bi jih vključila v veljavni načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem za leto 2022; pred sklenitvijo prodajne pogodbe od najugodnejšega dražitelja ni pridobila pisne izjave, da ni povezana oseba; v 2 primerih prodaje nepremičnega premoženja, 6 primerih oddaje prostorov v najem in 6 primerih oddaje prostorov v brezplačno uporabo ni imenovala skrbnika pravnega posla oziroma ga ni določila v pogodbi; v 1 primeru je pri določitvi najemnine upoštevala cenitev, ki je bila na dan sklenitve pravnega posla starejša od 12 mesecev (prihodki od najemnine so v letu 2022 znašali 8.820 EUR); v 1 primeru pred sklenitvijo pravnega posla ni opravila cenitve vrednosti premoženja, ki ga je oddajala v najem, višina najemnine pa je v enem letu izkustveno presegla 10.000 EUR (prihodki od najemnine so v letu 2022 znašali 9.800 EUR); v letu 2022 je oddala nepremično premoženje v najem na podlagi metode neposredne pogodbe, čeprav ni bil izpolnjen nobeden od zakonsko določenih pogojev za sklenitev neposredne pogodbe (prihodki od najemnine so v letu 2022 znašali 8.820 EUR); z najemnikom je sklenila aneks k pogodbi, ne da bi izvedla nov postopek za oddajo premoženja v najem; v 1 primeru pred sklenitvijo neposredne pogodbe za oddajo stvarnega premoženja v najem ni objavila namere o oddaji stvarnega premoženja v najem in v 6 primerih pred sklenitvijo neposredne pogodbe o brezplačni uporabi ni objavila namere o oddaji stvarnega premoženja v brezplačno uporabo;

z 1 pravno poslovnim uporabnikom stvarnega premoženja je sklenila neposredno pogodbo o brezplačni uporabi, čeprav za to niso bili izpolnjeni pogoji; 26 pravno poslovnim uporabnikom stvarnega premoženja v letu 2022 ni zaračunala uporabnine za občasno uporabo prostorov Dvorane prve slovenske vlade v skupnem znesku 8.560 EUR; navedena ravnanja so v neskladju z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – točke 2.2.1.a, 2.2.2.a, 2.2.2.3.a, 2.2.2.4.a, 2.2.3.1.a, 2.2.3.1.b, 2.2.3.2.a, 2.2.3.2.b, 2.2.3.3.a, 2.2.3.4.a, 2.2.3.5.a in 2.2.3.6.a;

- načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine za leto 2022 v delu, ki se nanaša na razpolaganje z zemljišči, in v delu, ki se nanaša na razpolaganje z zemljišči s stavbo, ne vsebuje vseh predpisanih podatkov, kar je v neskladju z Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – točki 2.2.2.1.a in 2.2.2.1.b;
- ni zagotavljala popolnega in pravočasnega pobiranja prejemkov proračuna iz svoje pristojnosti ter izločanja teh prejemkov v proračun, kar je v neskladju z Zakonom o javnih financah – točka 2.2.3.7.a;

javna naročila pri investicijskih odhodkih:

- v 3 primerih je v razpisni dokumentaciji navedla določilo, ki omejuje konkurenco med ponudniki; pred spremembo pogodbe ni preverila in utemeljila upravičenosti zvišanja cen; navedeni ravnanji sta v neskladju z Zakonom o javnem naročanju – točke 2.3.1.a, 2.3.2.a, 2.3.3.a in 2.3.3.b;
- v 3 primerih je aneks k pogodbi sklenila po opravljenih delih (v letu 2022 je izvajalcem plačala skupaj 58.247 EUR), kar je v neskladju s Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije – točke 2.3.1.b, 2.3.2.b in 2.3.5.a;
- po sklenitvi aneksa k pogodbi, s katerim se je povečala pogodbeni vrednost, ni pridobila ustreznega dodatka k zavarovanju za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti; za podaljšanje pogodbenega roka za dokončanje del z izvajalcem ni podpisala aneksa k pogodbi; navedeni ravnanji sta v neskladju s pogodbenimi določili – točki 2.3.2.c in 2.3.4.b;
- v 2 primerih pred uvrstitvijo projekta v načrt razvojnih programov ni pripravila dokumenta identifikacije investicijskega projekta oziroma poenostavljene investicijske dokumentacije (v letu 2022 je izvajalcema plačala skupaj 96.112 EUR), kar je v neskladju z Zakonom o javnih financah in Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ – točki 2.3.4.a in 2.3.7.a;
- računu, ki ga je občina plačala, ni bilo priloženo poročilo z dokazili o opravljenih aktivnostih, kar je v neskladju s pogodbenimi določili in Zakonom o javnih financah – točka 2.3.6.a;

tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam:

- predsednica komisije ni podpisala izjave o interesni povezanosti, kar je v neskladju z Zakonom o športu – točka 2.4.1.a;
- v Pravilniku o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v Občini Ajdovščina, v objavi javnega razpisa na področju kulture in v razpisni dokumentaciji ni določila načina uporabe meril in kriterijev (izplačila v letu 2022 v skupnem znesku 148.487 EUR); društvu je dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 700 EUR brez izvedenega javnega razpisa oziroma javnega poziva; navedeni ravnanji sta v neskladju z Zakonom o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – točki 2.4.2.a in 2.4.2.b;

- v objavi javnega razpisa za sofinanciranje prireditev ni navedla vseh obveznih sestavin; v objavi javnih razpisov za sofinanciranje prireditev in za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah ni določila načina uporabe meril, v objavi javnega razpisa za sofinanciranje prireditev pa tudi načina določitve deleža, ki ga prejme posamezen prejemnik (izplačila v letu 2022 v skupnem znesku 367.396 EUR); 1 prejemniku je na podlagi neposredne pogodbe dodelila in izplačala sredstva v znesku 20.000 EUR, ne da bi prej izvedla javni razpis; navedena ravnanja so v neskladju s Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije – točke 2.4.3.a, 2.4.3.b, 2.4.4.a in 2.4.5.a;
- ni izkazala, da so bila sredstva splošne proračunske rezervacije v skupnem znesku 70.420 EUR uporabljena za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva, ali za namene, za katere se med letom izkaže, da sredstva niso zagotovljena v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati; 46 prejemnikom je dodelila in izplačala sredstva v skupnem znesku 70.420 EUR, ne da bi z njimi sklenila pogodbe o dodelitvi sredstev; navedeni ravnanji sta v neskladju z Zakonom o javnih financah – točki 2.4.6.a in 2.4.6.b;
- na svetovni spleti ni posredovala vseh dokumentov iz javnega razpisa za sofinanciranje zaposlitev v nevladnih organizacijah ter javno dostopnih informacij javnega značaja iz 8 pogodb o sofinanciranju oziroma dodelitvi javnih sredstev brez razpisa, sklenjenih v letu 2022; navedeni ravnanji sta v neskladju z Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja – točki 2.4.7.a in 2.4.7.b;

zadolževanje:

- ni v celoti izvajala nadzora nad zadolževanjem pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine, kar je v neskladju z Zakonom o javnih financah – točka 2.5.2.a;
- od javnega podjetja in javnega sklada, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je, ni pridobila podatkov o stanju zadolženosti na dan 31. 12. 2022, kar je v neskladju s Pravilnikom o pošiljanju podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin – točka 2.5.3.a;

druga področja poslovanja:

- ni sprejela odloka, s katerim bi določila način izvajanja nalog, ki jih je prenesla na krajevne skupnosti, kar je v neskladju z Zakonom o lokalni samoupravi – točka 2.6.1.a;
- ni sprejela odloka, s katerim bi določila kriterije in merila za financiranje nalog in delovanje krajevnih skupnosti, kar je bilo oziroma je v neskladju s Statutom Občine Ajdovščina – točka 2.6.1.b;
- javnega naročila za upravljanje nepremičnega premoženja ni oddala po predpisanem postopku (v letu 2022 je za opravljene storitve plačala skupaj 55.294 EUR), kar je v neskladju z Zakonom o javnih financah – točka 2.6.2.a.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja v letu 2022 v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna občine ter izvrševanje proračuna občine, prodaje nepremičnega premoženja in oddaje prostorov v najem, javna naročila pri investicijskih odhodkih, tekoče transfere nepridobitnim organizacijam in ustanovam, zadolževanje ter druga področja poslovanja (določitev pristojnosti krajevnih skupnosti ter oddaja storitev upravljanja in vzdrževanja nepremičnega premoženja), ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Občina Ajdovščina v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi in pogodbenimi določili.

4. Priporočila

Občini Ajdovščina priporočamo, naj:

- pripravi opise poslovnih procesov, v katerih se opredelijo osnovne aktivnosti procesov in odgovornost za njihovo izvedbo, in sicer za poslovne procese:
 - priprave proračuna in zaključnega računa proračuna občine,
 - oddaje prostorov v najem,
 - javnega naročanja,
 - dodeljevanja tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam ter
 - zadolževanja pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine;
- prouči vsebino pooblastila za prerazporejanje sredstev in po potrebi spremeni vsebino pooblastila;
- zagotovi:
 - pravilno izkazovanje tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam,
 - pripravo ustrezne investicijske dokumentacije;
- v postopkih javnih razpisov za dodelitev tekočih transferov nepridobitnim organizacijam in ustanovam določi način uporabe meril;
- okrepi delovanje notranjih kontrol pri nadzoru nad zadolževanjem pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Občini Ajdovščina;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si